CHIANG RAI RAJABHAT UNIVERSITY

การจัดการความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี ปีการศึกษา 2568

KNOWLEDGE MANAGEMENT

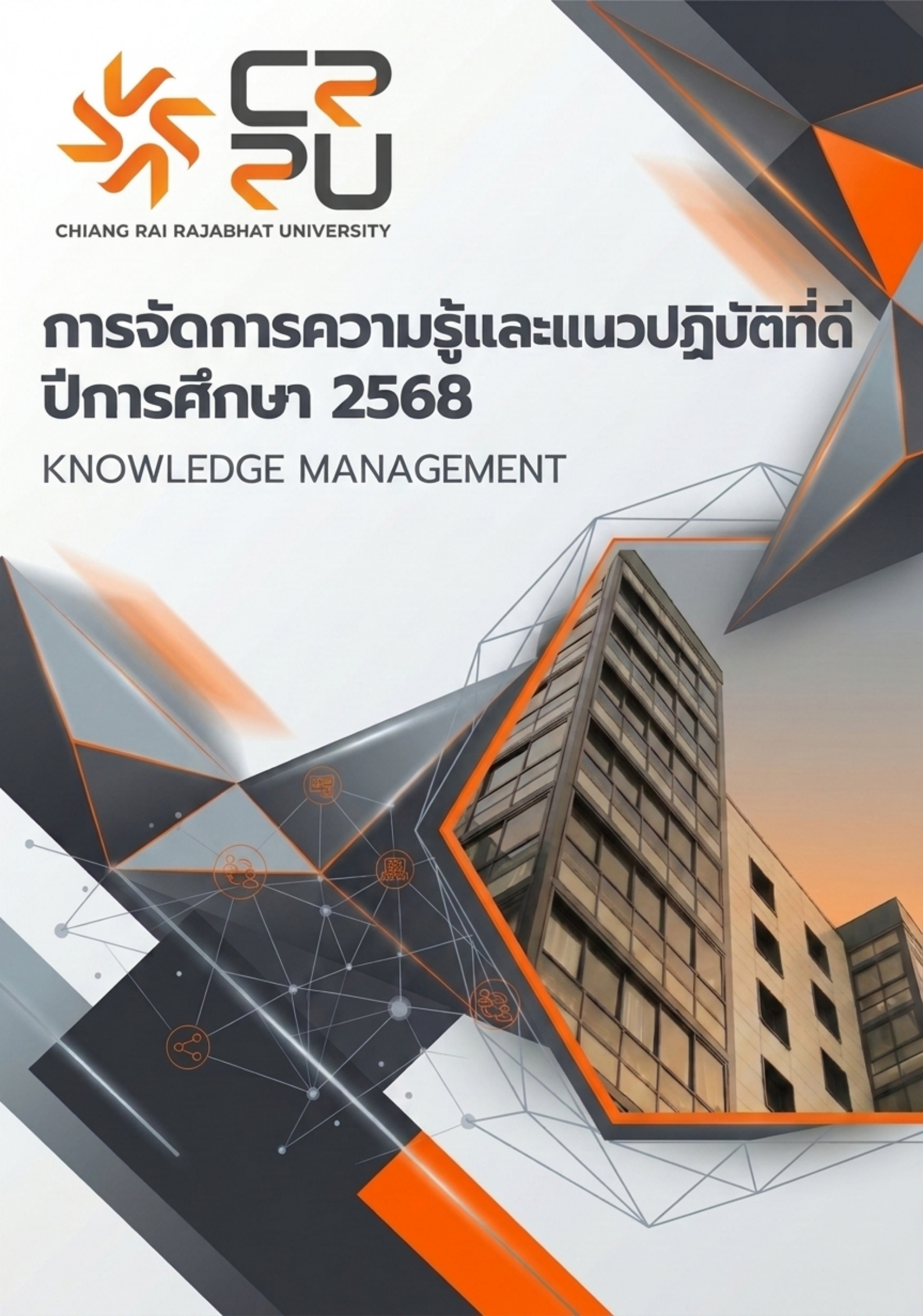

คำนำ

มหาวิทยาลัยได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคณะ วิทยาลัย สำนักวิชาให้มีการดำเนินการจัดการความรู้ตามระบบ โดยมีความมุ่งหวังให้ให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ภายในหน่วยงานของตนเอง ค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรงและแหล่งเรียนรู้อื่นๆตามประเด็นความรู้ที่ครอบคลุมพันธกิจของหน่วยงานทั้งในด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย เพื่อให้เกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับบุคลากรภายในหน่วย เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีไปปรับใช้กับกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์

มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการกำกับติดตาม และรวบรวมการจัดการความรู้จากคณะ วิทยาลัย และนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม เพื่อให้บุคคลที่สนใจสามารถเข้าถึงความรู้เหล่านั้นได้ง่าย และเกิดการจัดเก็บความรู้ องค์ความรู้ แนวปฏิบัติที่ดีอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก

สารบัญ ข

จัดการความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี

การจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย 1

ประโยชน์ของการจัดการความรู้ 1

วงจรการเรียนรู้ (Learning Cycle) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 2

ภาคผนวก

การจัดการความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีของคณะ/วิทยาลัยที่ได้ดำเนินการในปีการศึกษา 2568

การจัดการความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี

การจัดการความรู้ ถือเป็นส่วนสำคัญที่มหาวิทยาลัยนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อให้เกิดกระบวนการในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน กล่าวคือยิ่งบุคลากรสามารถเรียนรู้ พัฒนา และสร้างสรรค์ ประกอบกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ในองค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้การเรียนรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เกิดองค์ความรู้ที่หลากหลาย เกิดแนวปฏิบัติที่ดี เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรภายในหน่วยงาน เพื่อให้ทันต่อสภาพปัจจัยต่างที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืน ดังนั้นหน่วยงานจึงควรมีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้การค้นหา รวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ แบ่งปันองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้บุคลากรสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆและสามารถนำไปปรับใช้ในงานที่ปฏิบัติจริงได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา รวดเร็ว และนำมาประยุกต์ใช้ และพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพก้าวต่อไปได้อย่างยั่งยืน

นอกจากนั้นแล้วมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการรวบรวม กระบวนการ องค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในทุกๆปี มาจัดทำเป็นคลังความรู้ โดยสะสมเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่ผ่านกระบวนการการสังเคราะห์ความรู้ที่ง่ายต่อการนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านต่างๆ และเผยแพร่องค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีผ่านบนเว็บไซต์ https://qa.crru.ac.th/ ของกองพัฒนาระบบบริหารและประกันคุณภาพให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีที่เก็บรวบรวมไว้นั้นประกอบด้วย

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญานของแต่ละบุคคลในงานการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น

2. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวมถ่ายทอดได้โดยผ่านวิธีการต่างๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎีคู่มือต่างๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

ประโยชน์ของการจัดการความรู้ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพิ่มศักยภาพขององค์กร

2. เกิดนวัตกรรมใหม่ๆจากการแลกเปลี่ยนความรู้ต่อยอดจากความรู้ที่ฝังในตัวของผู้ที่มีประสบการณ์

3. เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาความสามารถที่จะแบ่งปันความรู้ที่ได้เรียนรู้มาให้กับคนอื่นๆ ในองค์กร และนำความรู้ไปปรับใช้กับงานที่ทำอยู่ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เป็นการการพัฒนาคน และพัฒนาองค์กรให้เกิดความยั่งยืน

4. เพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจและวางแผนดำเนินงานให้รวดเร็ว และดีขึ้น เพราะมีสารสนเทศหรือแหล่งความรู้เฉพาะที่มีหลักการ เหตุผล และน่าเชื่อถือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ

5. ลดขั้นตอนในการทำงานได้ เช่น เมื่อมีปัญหาในการทำงานเกิดขึ้น ผู้ปฏิบัติงานก็จะสามารถ หาแนวทางหรือวิธีการแก้ปัญหาได้รวดเร็ว โดยค้นคว้าจากผลการจัดการความรู้ในเรื่องนั้น ๆ

วงจรการเรียนรู้ (Learning Cycle) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
โดยส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

วงจรการเรียนรู้	การประยุกต์ใช้
1. การมีคลังความรู้	มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดทำระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของแผนการจัดการความรู้ และแนวปฏิบัติที่ดีของทุกคณะและวิทยาลัยไว้ในระบบฐานข้อมูลของกองพัฒนาระบบบริหารและประกันคุณภาพ สำนักงานอธิการบดีเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการเผยแพร่ความรู้และเป็นการสร้างคลังความรู้ไว้กับทุกคณะ
2. การผลักดันให้นำความรู้ไปใช้	มหาวิทยาลัยได้มีนโยบายผลักดันให้คณะและวิทยาลัยนำองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ไปปฏิบัติในกระบวนการทำงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดีและเป็นแบบแผนในการดำเนินงานให้กับบุคลากรของหน่วยงาน
3. การนำความรู้ไปใช้	คณะและวิทยาลัยได้นำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากการจัดโครงการการจัดการความรู้ไปปฏิบัติในกระบวนการดำเนินงานของตน และได้เผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีไปสู่บุคลากรภายในหน่วยงานของตนเองเพื่อให้เกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการทำงาน
4. การสรุปความรู้ที่ได้จากการทำงานทั้งความรู้ในงาน และปัญหา/อุปสรรคจากการทำงานเก็บเข้าคลังความรู้	มหาวิทยาลัยฯได้ดำเนินการสรุปองค์ความรู้ที่ได้รวบรวมจากคณะและวิทยาลัยมาจัดทำฐานข้อมูลในการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในแต่ละคณะและหน่วยงานในภาพรวมทั้งหมดในการดำเนินการการจัดการความรู้ ตลอดยังเป็นคลังข้อมูลให้กับผู้สนใจในการจัดทำการจัดการความรู้ต่อไปในอนาคต
5. การปรับโครงสร้างของคลังความรู้ให้เหมาะสมกับการนำความรู้มาใส่เพิ่มหรือการปรับปรุงความรู้และทำให้คลังความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ	มหาวิทยาลัยได้มีการประชุมวิเคราะห์ถึงข้อมูลในการเก็บรวบรวมองค์ความรู้ และแนวปฏิบัติที่ดีในแต่ละคณะและวิทยาลัยมาปรับปรุงและวางแผนการดำเนินงานในปีถัดไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการกำหนดแนวทางการจัดการความรู้ที่เอื้อต่อการนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของคณะและหน่วยงาน

วงจรการเรียนรู้ (Learning Cycle) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
โดยส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนและเก็บรวบรวมองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากคณะและวิทยาลัยในคลังความรู้ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการศึกษา เรียนรู้และนำแนวปฏิบัติที่ดีในแต่ละกิจกรรมในคลังความรู้ สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง และเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

การจัดการความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี
ของคณะและวิทยาลัยในปีการศึกษา 2568

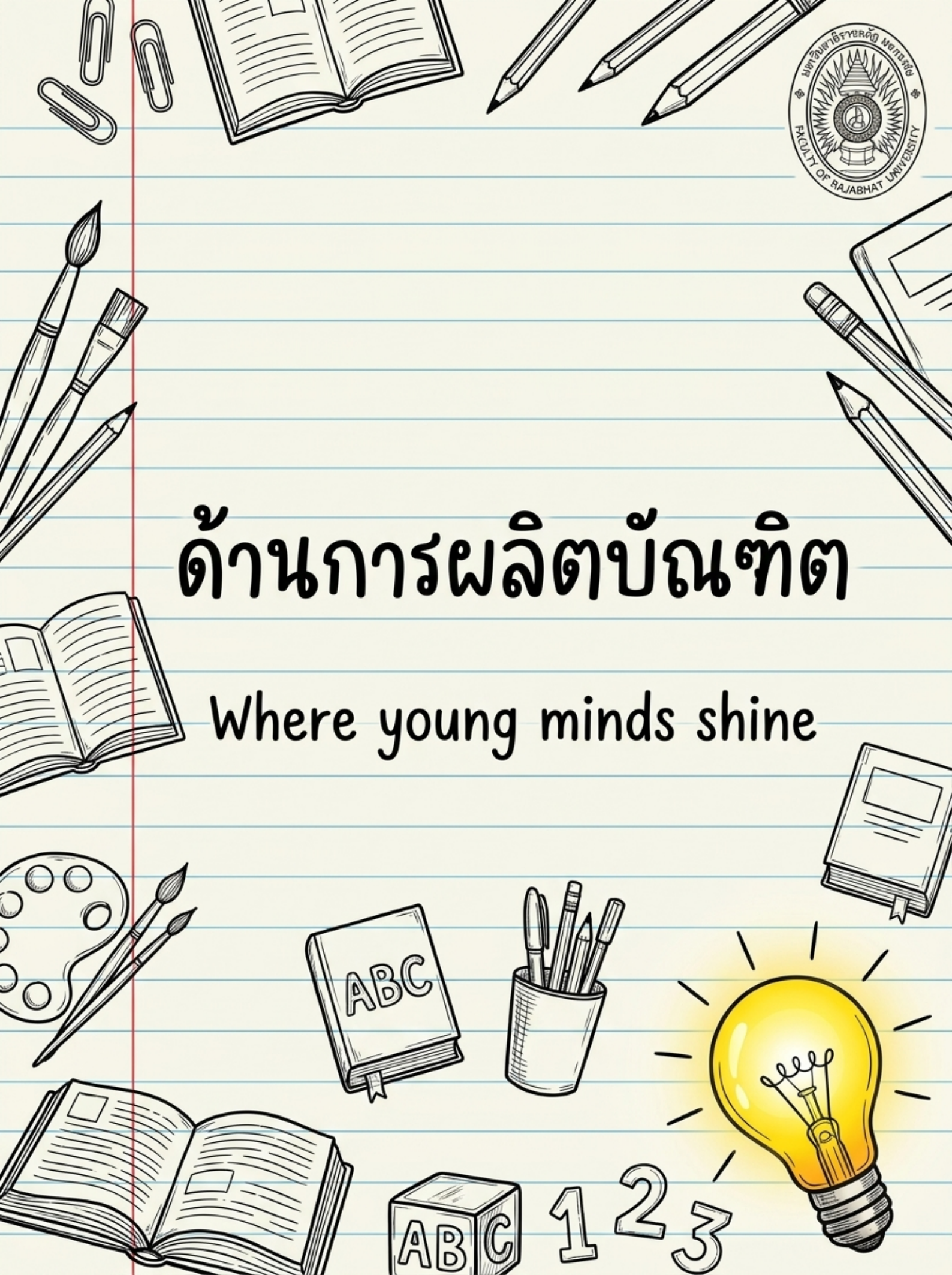

ด้านการผลิตบัณฑิต

Where young minds shine

‘แนวปฏิบัติที่ดี’

การรักษาอัตราการคงอยู่ของนักศึกษานิติศาสตร์แบบองค์รวม

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

คณะนิติศาสตร์ ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลและส่งเสริมการคงอยู่ของนักศึกษาในหลักสูตร เพื่อลดอัตราการพ้นสภาพ และเสริมสร้างให้นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามเป้าหมาย จึงได้สังเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีแบบองค์รวมในการดูแลและแก้ไขปัญหานักศึกษา.

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีแบบองค์รวมในการดูแลและรักษาอัตราการคงอยู่ของนักศึกษานิติศาสตร์
- เพื่อลดอัตราการพ้นสภาพนักศึกษา และเพิ่มอัตราความสำเร็จในการสำเร็จการศึกษา
- เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมและศักยภาพในการเรียนและดำเนินชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย

3. วิธีการดำเนินการ (6 ขั้นตอนของการจัดการความรู้)

1) การระบุความรู้หลัก

กำหนดประเด็นความรู้หลักที่จำเป็นในการดูแลนักศึกษา (Tacit & Explicit Knowledge)

2) การสร้างและแสวงหาความรู้

ประสานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ดูแลนักศึกษาระหว่างอาจารย์และบุคลากร

3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

สังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ข้อมูลความรู้ (คู่มือ, แนวปฏิบัติ, มาตรฐานการทำงาน)

4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้

นำความรู้และแนวปฏิบัติมาประยุกต์ใช้ในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักศึกษา

5) การเข้าถึงความรู้

จดบันทึกความรู้และแก่นความรู้จากกิจกรรมเป็นฐานความรู้ (ขุมความรู้) ของคณะ

6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้/แนวปฏิบัติที่ดีสู่บุคลากร เพื่อใช้เป็นมาตรฐานการทำงาน

‘แนวปฏิบัติที่ดี’

การรักษาอัตราการคงอยู่ของนักศึกษานิติศาสตร์แบบองค์รวม

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

- เกิดองค์ความรู้ในการดูแลนักศึกษาแบบองค์รวม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเรียนและการวัดผล 2) ด้านเศรษฐกิจ และ 3) ด้านสุขภาพจิต
- สามารถนำองค์ความรู้ทั้ง 3 ด้านบาบูรณาการในการช่วยเหลือนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม ค้นพบปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และช่วยเหลือได้ทันท่วงทีก่อนเข้าใกล้เกณฑ์พ้นสภาพ

1) ด้านการเรียนและการวัดผล

2) ด้านเศรษฐกิจ

3) ด้านสุขภาพจิต

5. แนวปฏิบัติที่ดีได้รับ

แนวปฏิบัติ “ค้นพบเร็ว ช่วยเหลือตรงจุด ติดตามต่อเนื่อง”5 ขั้นตอน

1

1) การคัดกรองตั้งแต่แรกเข้า

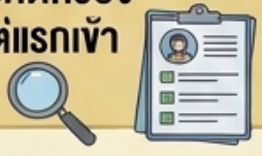

2

2) การเฝ้าระวังรายภาคการศึกษา

3

3) การช่วยเหลือตรงจุดตามประเภทปัญหา

4

4) การประสานและส่งต่อเครือข่าย

5

5) ติดตามผลและทบทวนแนวปฏิบัติ

ผลสำเร็จจากการนำแนวปฏิบัติที่ดีไปใช้จริง

- เชิงปริมาณ: อัตราการคงอยู่ของนักศึกษาเพิ่มขึ้น และจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพลดลง
- เชิงคุณภาพ: คณาจารย์นิแนวทางให้คำปรึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือเร็วขึ้น และปัญหาได้รับการแก้ไขก่อนเข้าใกล้เกณฑ์พ้นสภาพ

จัดทำโดย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

แนวปฏิบัติที่ดี
การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์

1. หลักการและเหตุผล

1

การผลิตบัณฑิตด้านสาธารณสุขศาสตร์จำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะการคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และเชื่อมโยงความรู้สู่สถานการณ์สุขภาพจริง คณะจึงนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มาพัฒนาและรวบรวมองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรงของคณาจารย์ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีอย่างเป็นระบบ

2. วัตถุประสงค์

2

- เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และเทคนิคการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของอาจารย์ผู้สอน
- เพื่อรวบรวมและสังเคราะห์องค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษา
- เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์
- เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์นำแนวปฏิบัติที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน
- เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา การสื่อสาร และการประยุกต์ใช้ความรู้

3. วิธีการดำเนินงาน

3

- ขั้นที่ 1 การบ่งชี้ความรู้: ประชุมวิเคราะห์สภาพการสอนและกำหนดขอบเขต Active Learning
- ขั้นที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้: รวบรวมเทคนิคจากประสบการณ์ตรงของคณาจารย์และเอกสารวิชาการ
- ขั้นที่ 3 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ: จำแนกหมวดหมู่ตามกระบวนการสอนและลักษณะรายวิชา
- ขั้นที่ 4 การประมวลและกลั่นกรองความรู้: วิเคราะห์ความเหมาะสมและคัดเลือกแนวปฏิบัติที่ใช้ได้จริง
- ขั้นที่ 5 การเข้าถึงความรู้: จัดทำคู่มือ Checklist และเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ของคณะ
- ขั้นที่ 6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้: จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- ขั้นที่ 7 การเรียนรู้และการนำความรู้ไปใช้: นำไปใช้สอนจริง ติดตามผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติที่ดี

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างการาธสมรรถนะนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

4

- การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ควรเริ่มจากการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน แล้วเลือกกิจกรรมที่สอดคล้อง เปิดโอกาสให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติจริง.
- การใช้กรณีศึกษาและสถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพช่วยเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติงานจริงได้ดี.
- กิจกรรมกลุ่มและการนำเสนอ ช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบ.
- อาจารย์ควรปรับบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและกระตุ้นการเรียนรู้ พร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเอง.

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

5

1. กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนาให้ชัดเจน ทั้งความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ เพื่อเลือกกิจกรรมได้ตรงเป้าหมาย.
2. เลือกสถานการณ์หรือปัญหาที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข เช่น กรณีศึกษาปัญหาสุขภาพในชุมชน เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงกับงานจริง.
3. ออกแบบกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ เช่น การวิเคราะห์กรณีศึกษา การอภิปรายกลุ่ม การจำลองสถานการณ์ หรือการเรียนรู้จากชุมชน.
4. วัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมและผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยประเมินทั้งความรู้และทักษะด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น Rubric หรือการสังเกตพฤติกรรม.
5. สะท้อนผลและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปพัฒนา เปิดโอกาสให้นักศึกษาสะท้อนการเรียนรู้และนำผลมาปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง.

แนวปฏิบัติที่ดี

เรื่อง พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน แบบ Active Learning และจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ

1. หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีการเปลี่ยนแปลงด้านเทโนโลยีดิจิทัลและรูปแบบการเรียนรู้ อาจารย์ผู้สปืนต้องมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ผู้เรียน ควบคู่กับการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ จึงนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้รวบรวมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผลลัพธ์ผู้เรียน
- เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมการเรียนรู้
- เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้จรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์
- เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)
- เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการจัดการความรู้ของคณะอย่างต่อเนื่อง

3. วิธีการดำเนินการ

- ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมายการจัดการความรู้
- ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้ (Explicit และ Tacit Knowledge)
- ขั้นตอนที่ 3 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบและจัดทำคลังความรู้
- ขั้นตอนที่ 4 การประมวลและกลั่นกรองความรู้ผ่าน KM Workshop และ CoP
- ขั้นตอนที่ 5 การเข้าถึงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในคณะ
- ขั้นตอนที่ 6 การเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

แนวปฏิบัติที่ดี

เรื่อง พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน แบบ Active Learning และจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

คณะวิทยาการจัดการ

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

- ด้านการออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผลลัพธ์ผู้เรียน
- ด้านเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning กรณีศึกษา และสถานการณ์จริง
- ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในการเรียนการสอน
- ด้านการวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ
- ด้านการจัดการชั้นเรียน การให้คำปรึกษา และการดูแลผู้เรียน
- ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์อย่างเคร่งครัด
- ด้านการแก้ไขปัญหาและการถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

1. วิเคราะห์บริบทและความแตกต่างของผู้เรียนเพื่อวางแผนการสอน
2. กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและออกแบบกิจกรรมให้เชื่อมโยงกัน
2. กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและ ออกแบบกิจกรรมให้เชื่อมโยงกัน
3. เลือกใช้เทคนิค Active Learning และเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม
4. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและ
4. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามและแลกเปลี่ยน
5. วัดและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย โปร่งใส และเป็นธรรม
6. ให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และทันเวลาเพื่อพัฒนาผู้เรียน
7. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยคุณธรรม จริยธรรม และยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ
8. สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
9. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดแนวปฏิบัติที่ดีผ่านกิจกรรม KM และ CoP

แนวปฏิบัติที่ดี

เรื่อง การพัฒนาแนวเวชปฏิบัติการรักษาโรคของแพทย์เวชกรรมไทยร่วมสมัย
วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก

1. หลักการและเหตุผล 1

- มุ่งผลิตบัณฑิตแพทย์แผนไทยที่สามารถรักษาโรคได้จริง และจัดบริการคลินิกในชุมชนได้ 3 กลุ่มคลินิก (โรคทางเลือก กลุ่มเปราะบาง โรคเรื้อรังและประคับประคอง)
- ถอดบทเรียนและประสบการณ์การรักษาโรคของอาจารย์แพทย์แผนไทย เพื่อพัฒนาแนวเวชปฏิบัติร่วมสมัยผ่านกรรมวิธีเภสัชเวช โภชนเวช หัตถเวช และจิตเวชชุมชน

2. วัตถุประสงค์ 2

- เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาแนวเวชปฏิบัติของแพทย์เวชกรรมไทยร่วมสมัย จากทักษะและประสบการณ์ตรงของหมอคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ

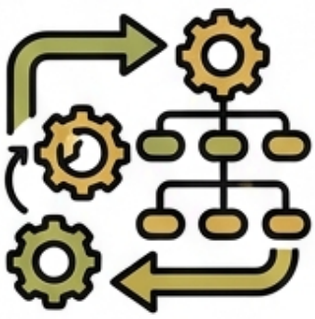

3. วิธีการดำเนินงาน (7 ขั้นตอน ก.พ.ร.) 3

- ขั้นที่ 1 การบ่งชี้ความรู้: กำหนดกรอบองค์ความรู้ 5 องค์ประกอบตามหลักอริยสัจ 4
- ขั้นที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้: สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์แพทย์แผนไทย
- ขั้นที่ 3 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ: จัดหมวดหมู่ตามกลุ่มคลินิก โรค และกรรมวิธีการดูแล
- ขั้นที่ 4 การประมวลและกลั่นกรองความรู้: ประชุมพิจารณาร่างแนวเวชปฏิบัติร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ
- ขั้นที่ 5 การเข้าถึงความรู้: จัดทำคู่มือรายกลุ่มโรคและแผนผังตัดสินใจเผยแพร่ในช่องทางกลาง
- ขั้นที่ 6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้: จัดเวทีอภิปรายกรณีศึกษาและสะท้อนผลหลังฝึกปฏิบัติ
- ขั้นที่ 7 การเรียนรู้: นำแนวเวชปฏิบัติไปใช้สอนและฝึกปฏิบัติจริง พร้อมติดตามผลเพื่อปรับปรุงต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติที่ดี

เรื่อง การพัฒนาแนวเวชปฏิบัติการรักษาโรคของแพทย์เวชกรรมไทยร่วมสมัย
วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก

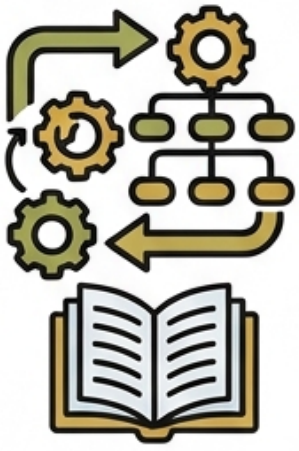

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ 4

- สังเคราะห์กรอบการจัดทำแนวเวชปฏิบัติรายโรค 5 องค์ประกอบ (อริยสัจ 4 + การดูแลต่อเนื่อง):
  1. รู้จักโรค อาการและอาการแสดง (ทุกข์)
  2. รู้สาเหตุปัจจัย สมุฏฐาน และการวินิจฉัยโรค (สมุทัย)
  3. รู้กลไกการเกิดโรคและเป้าหมายการดับเหตุ (นิโรธ)
  4. รู้กระบวนการรักษาโรค เภสัชเวช โภชนเวช หัตถเวช จิตเวชชุมชน (มรรค)
  5. สรุปผลการรักษาและวางแผนดูแลต่อเนื่องตามภาวะผู้ป่วย
- จัดทำแนวเวชปฏิบัติรายโรคและอาการเป้าหมาย 16 เรื่อง (เภสัชเวช 6 เรื่อง และหัตถเวช 10 เรื่อง)

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ 5

1. ถอดความรู้จากผู้มีประสบการณ์ตรงและจัดระบบด้วยกรอบ 5 องค์ประกอบเดียวกัน
2. ระบุข้อมูลจำเป็นต่อการใช้จริง เช่น ลักษณะผู้ป่วย วิธีติดตามอาการ และข้อควรระวัง
3. กำหนดขอบเขตการดูแลและเงื่อนไขการปรับแผนหรือส่งต่อผู้ป่วยอย่างชัดเจน
4. ทบทวนแนวทางผ่านกรณีศึกษาในคลินิก เพื่อปรับเอกสารให้ใช้สอนนักศึกษาได้จริง
5. ใช้เป็นกรอบให้นักศึกษาฝึกวิเคราะห์และอธิบายเหตุผลทางเวชกรรมไทยอย่างเป็นระบบ

แนวปฏิบัติที่ดี ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง การพัฒนาระบบและแนวปฏิบัติในการส่งนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (CWIE) ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

- การศึกษาอุดมศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ประยุกต์โอความรู้ในสถานการณ์จริง และมีทักษะสอดคล้องกับตลาดแรงงานผ่านกลไก CWIE
- คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะรอบด้าน ทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ และการปรับตัวสู่องค์กรภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น และนานาชาติ
- การส่งนักศึกษาฝึกงานในและต่างประเทศต้องอาศัยความร่วมมือทุกฝ่าย และเตรียมความพร้อมด้านภาษา วัฒนธรรม กฎระเบียบ และความปลอดภัย
- จึงจัดการความรู้ (KM) เพื่อถอดบทเรียนและพัฒนาระบบมาตรฐานลดการพึ่งพาความรู้เฉพาะบุคคล

2. วัตถุประสงค์

- รวบรวมและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กระบวนการส่งนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพและ CWIE ทั้งในและต่างประเทศ
- พัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการเตรียมความพร้อม ประสานงาน นิเทศ และติดตามนักศึกษา
- กำหนดขั้นตอนและแนวทางการดำเนินงาน CWIE ให้ชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- พัฒนานักศึกษาให้พร้อมทั้งความรู้ ทักษะวิชาชีพ การสื่อสาร และการปรับตัวในบริบทที่หลากหลาย
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานและสถานประกอบการทั้งในและต่างประเทศ

3. วิธีการดำเนินงาน (6 ขั้นตอน)

• ขั้นตอนที่ 1
การกำหนดประเด็นความรู้ที่ต้องการพัฒนา
วิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา ข้อเสนอแนะ ครอบคลุมระยะก่อน ระหว่าง และหลังการฝึก

→

• ขั้นตอนที่ 2
การค้นหาและรวบรวมความรู้จากผู้มีประสบการณ์
รวบรวมระเบียบ คู่มือ และประสบการณ์ตรงจากคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา

→

• ขั้นตอนที่ 3
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียน
จัดเวทีถอดบทเรียนทั้งกรณีสำเร็จและปัญหา เพื่อพัฒนาระบบงานการประสานงานและการเตรียมตัว

↓

• ขั้นตอนที่ 4
การสังเคราะห์และจัดระบบองค์ความรู้
วิเคราะห์จัดหมวดหมู่ความรู้เป็น 3 ระยะ (ก่อนฝึก ระหว่างฝึก หลังฝึก)

→

ขั้นตอนที่ 5
การนำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติไปทดลองใช้
ทดลองใช้ระบบเครือข่ายความพร้อม เช็กลิสต์เอกสาร และเก็บข้อมูลสะท้อนกลับ

→

ขั้นตอนที่ 6
การติดตาม ประเมินผล และปรับปรุง
ประเมินผลกระบวนการและผลลัพธ์จากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติที่ดี ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง การพัฒนาระบบและแนวปฏิบัติในการส่งนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการการทำงาน (CWIE) ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

4

1. การเลือกแหล่งฝึกต้องเริ่มจากผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา พิจารณาลักษณะงานที่สอดคล้องกับสมรรถนะหลักสูตรและโอกาสปฏิบัติงานจริง
2. การเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ครอบคลุมทักษะการทำงาน การสื่อสาร มารยาทองค์กร และเพิ่มด้านภาษา วัฒนธรรม กฎหมาย ความปลอดภัยสำหรับต่างประเทศ
3. ระบบประสานงานต้องมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน กำหนดผู้ประสานงานหลักของคณะฯ และสถานประกอบการเพื่อความรวดเร็วและแม่นยำ
4. การนิเทศต้องมีลักษณะเป็นการสนับสนุน ไม่ใช่เพียงการตรวจสอบ เปิดโอกาสให้นักศึกษาสะท้อนปัญหาและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
5. ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกควรได้รับการบันทึกเป็นองค์ความรู้ บันทึกวิธีแก้ไขและบทเรียนเพื่อป้องกันปัญหาซ้ำ
6. ผลการประเมินต้องย้อนกลับไปสู่การพัฒนาหลักสูตร นำข้อคิดเห็นจากสถานประกอบการมาปรับปรุงรายวิชาและการเตรียมความพร้อมรุ่นต่อไป

5. แนวปฏิบัติที่ดีได้รับ : 3 ระยะ 9 ขั้นตอน

5

ระยะที่ 1 ก่อนออกฝึก (Prepare)

1. คัดเลือกแหล่งฝึกที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับหลักสูตร
2. คัดเลือกและเตรียมความพร้อมนักศึกษาทั้งด้านวิชาการ ทักษะ และคุณสมบัติ
3. ปฐมนิเทศก่อนออกฝึก ชี้แจงบทบาท กฎระเบียบ จริยธรรม และช่องทางติดต่อฉุกเฉิน

ระยะที่ 2 ระหว่างการฝึก (Support & Supervise)

4. สร้างระบบการสื่อสารที่ชัดเจนระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศ และหน่วยงาน
5. ติดตามนักศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ไม่รอจนถึงวันนิเทศ
6. แก้ไขปัญหาโดยใช้ข้อมูลและความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อรักษาประโยชน์และเครือข่าย

ระยะที่ 3 หลังการฝึก (Reflect & Improve)

7. ให้นักศึกษาถอดบทเรียนจากประสบการณ์และทักษะที่ควรพัฒนาต่อ
8. รับข้อมูลสะท้อนจากสถานประกอบการมาวิเคราะห์ในระดับหลักสูตรและคณะ
9. นำบทเรียนกลับมาปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นวงจรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

แนวปฏิบัติที่ดี
ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง “การพัฒนาทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการและเครือข่ายความร่วมมือด้านดนตรี”

1. หลักการและเหตุผล

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้องค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ควบคู่กับการใช้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการพัฒนา ตลอดจนการส่งเสริม Soft Power ของจังหวัดเชียงราย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 คณะได้ดำเนินกิจกรรมด้านดนตรีอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการสกัดองค์ความรู้และพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีอย่างเป็นรูปธรรม

2. วัตถุประสงค์ / เป้าหมาย

1. เพื่อรวบรวมและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาผ่านกิจกรรมด้านดนตรีและเครือข่ายความร่วมมือ
2. เพื่อสกัดองค์ความรู้และแนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและพัฒนาทักษะของนักศึกษา
3. เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง การเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ การทำงานร่วมกัน และการนำไปใช้จริง
4. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกับชุมชนและเครือข่าย

3. วิธีการดำเนินงาน (กระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน)

การบ่งชี้ความรู้
วิเคราะห์ความรู้และทักษะที่จำเป็นด้านดนตรี การทำงานเป็นทีม และการสร้างเครือข่าย

การสร้างและแสวงหาความรู้
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยผู้มีประสบการณ์ด้านดนตรี

การจัดความรู้ให้เป็นระบบ
รวบรวมองค์ความรู้ เทคนิคการปฏิบัติ ปัญหา และแนวทางแก้ไขจัดเป็นหมวดหมู่

การประมวลและกลั่นกรองความรู้
วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลจากการอบรมและฝึกปฏิบัติเพื่อกระบวนการที่เหมาะสม

การเข้าถึงความรู้
กำกับดูแลองค์ความรู้ผ่านการอบรม การผิดชอบร่วมกันวิทยากรและเครือข่าย

การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
เปิดพื้นที่ให้ผู้เข้าร่วม วิทยากร และภาคีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเทคนิคและประสบการณ์ร่วมกัน

การเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้
นำทักษะไปใช้จริงผ่านกิจกรรมวงดุริยางค์และการจัดแสดงดนตรี (เป้าหมาย 100 คน)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

แนวปฏิบัติที่ดี ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง "การพัฒนาทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษาผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการและเครือข่ายความร่วมมือด้านดนตรี"

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการดำเนินงานสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ได้ว่า การพัฒนานักศึกษาให้เกิดทักษะและประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรม ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ต่อเนื่อง จากการได้รับความรู้ความรู้ไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ การทำงานร่วมกับเครือข่าย และการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง

การจัดกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวทำให้การเรียนรู้มิได้สิ้นสุดอยู่เพียงการอบรม แต่ผู้เรียนมีพื้นที่ในการทดลองปฏิบัติ เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และนำความรู้ไปใช้จริง ซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในด้านอื่น ๆ ได้

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ (Good Practice)

"เรียนรู้ - แลกเปลี่ยน - ฝึกปฏิบัติ - สร้างเครือข่าย - ใช้จริง"

1. เรียนรู้ : เรียนรู้จากผู้มีความรู้และประสบการณ์
2. แลกเปลี่ยน : แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนและเครือข่าย
3. ฝึกปฏิบัติ : ฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้ให้เป็นทักษะ
4. สร้างเครือข่าย : สร้างเครือข่ายผ่านการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกัน
5. ใช้จริง : นำองค์ความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

จุดเด่น : การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน โดยมีการจัดแสดงดนตรีในวันที่ 24 เมษายน 2569 เป็นพื้นที่สำหรับนำความรู้และทักษะจากกระบวนการก่อนหน้าไปสู่การปฏิบัติจริง

‘แนวปฏิบัติที่ดี’

เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการนิเทศนักศึกษาพยาบาลภาคปฏิบัติ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติทางวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล แต่ยังมีความท้าทายด้านพื้นฐานนักศึกษา ความพร้อมของแหล่งฝึก และรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย คณะพยาบาลศาสตร์จึงนำกระบวนการจัดการความรู้ (KM) มาแบ่งปันและยกระดับใช้ประสบการณ์ของคณาจารย์ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices) ในการนิเทศนักศึกษาพยาบาลอย่างเป็นมาตรฐานและยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ / เป้าหมาย

- เพื่อพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ในการนิเทศงานอย่างมีประสิทธิผล
- เพื่อค้นหาและพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices) ในการนิเทศนักศึกษาพยาบาลภาคปฏิบัติ
- เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติของนักศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักสูตร
- เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติเป็นไปตามเกณฑ์สภาการพยาบาลและมาตรฐานหลักสูตร
- เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติที่ดีเป็นแนวทางกลางสำหรับการนิเทศงานของคณาจารย์

3. วิธีการดำเนินการ (6 ขั้นตอนตามเกณฑ์ KM)

1) การระบุความรู้ (Knowledge Identification)
ทบทวนเอกสาร ปัญหาจากการปฏิบัติงานจริง และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2) การจัดหาความรู้ (Knowledge Acquisition)
รวบรวมข้อมูลและประสบการณ์ตรง (Tacit Knowledge) จากคณบดีและอาจารย์ผู้สอน

3) การพัฒนาความรู้ใหม่ (Knowledge Development)
ประชุมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share Good Practice) เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นมาตรฐาน

4) การถ่ายทอดความรู้ (Knowledge Transfer)
จัดกิจกรรม Workshop เสวนาแลกเปลี่ยน และเจ็ดทำคู่มือแนวปฏิบัติที่ดี

5) การจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storing)
บันทึกสรุปผล จัดทำรายงาน KM และเครื่องมือประเมินผลเป็นฐานความรู้ของคณะฯ

6) การนำความรู้มาใช้ (Knowledge Utilization)
นำแนวปฏิบัติที่ดีไปใช้เตรียมความพร้อมนิเทศ และประเมินผลภาคปฏิบัติจริง

‘แนวปฏิบัติที่ดี’

เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการนิเทศนักศึกษาพยาบาลภาคปฏิบัติ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

- ได้รูปแบบและแนวปฏิบัติที่ดีในการนิเทศนักศึกษาพยาบาลภาคปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- ยึดหลักการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-Centered Learning) ควบคู่กับการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการเรียนรู้ (Safe Learning Environment)

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ (Good Practices)

1) การเตรียมความพร้อมก่อนฝึกปฏิบัติ

- ระดับสาขาวิชา: ทำความเข้าใจ มคอ.4 จัดทำคู่มือฝึกปฏิบัติ และประสานแหล่งฝึก
- ระดับอาจารย์และนักศึกษา: เตรียมกรณีศึกษา ปฐมนิเทศ และวิเคราะห์จัดกลุ่มผู้เรียนตามศักยภาพ

2) การสร้างพื้นที่ปลอดภัยและสัมพันธภาพ (Safe Zone)

- สร้างความคุ้นเคยและข้อตกลงร่วมกัน ไม่ดำหนินักศึกษาต่อหน้าผู้ป่วย ให้กำลังใจและรักษาสมดุลบทบาทครู

3) การนิเทศเชิงรุกและนวัตกรรม

- จัด Pre-Conference / Post-Conference และสอนข้างเตียง (Bedside Teaching)
- ใช้ Mind Mapping, Rule of Thumb, กรณีศึกษา และโค้ชรายบุคคล (Coaching)
- ส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) และแนวคิดผู้ประกอบการ

4) การประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน

- พัฒนาและใช้เกณฑ์ Rubrics ที่ชัดเจนทั้ง Formative และ Summative เพื่อจำแนกสมรรถนะอย่างเที่ยงตรง

ผลสำเร็จ: คณาจารย์มีคู่มือและเกณฑ์ประเมินมาตรฐานกลาง ยกระดับสมรรถนะนักศึกษาสู่เกณฑ์สภาการพยาบาล และเผยแพร่องค์ความรู้ที่ https://nu.crru.ac.th/2024/km-learning/

แนวปฏิบัติที่ดี

เรื่อง การพัฒนาการประเมินการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติโดยใช้เกณฑ์รูบริค

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ดำเนินการจัดการความรู้ (KM) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลในรายวิชาภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกันและใช้ร่วมกันได้อย่างชัดเจน ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้สอน การแสวงหาแนวปฏิบัติที่ดี และการพัฒนาคู่มือฝึกปฏิบัติควบคู่กับเกณฑ์การประเมิน Rubric ในปีการศึกษา 2569

2. วัตถุประสงค์ / เป้าหมาย

- เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาการประเมินผลกการเรียนรู้ในรายวิชาภาคปฏิบัติโดยใช้เกณฑ์ Rubric
- เพื่อพัฒนาแนวกางการจัดกำเกณฑ์ Rubric สำหรับรายวิชาคาคปฏิบัติที่สานารสนำไปใช้ยเป็นแนวกางร่วบกันกายในคณะพยาบาลคาสตร์

3. วิธีการดำเนินการ (6 ขั้นตอนตามเกณฑ์ KM)

1) การระบุความรู้

ทบทวนเอกลาร ปัญหาการสอบนละการประเมินนลกาอปฏิบัติ ทำหนอประเบิน KM

2) การจิดหาความรู้

รวมรวบข้อมูล แถอ.4 PLOs/CLOs แนวถิอ OBE ฤู่อือผึก และแลกเปลี่อน ประสบการณ์อาอารย์

3) การพัฒนาความรู้ใหม่

ประยุบริเคราะหลัง เคราะห์แนวการ แอกคู่มืออาอารย์-นักทึกษา เอือนโอง ทฤษฎี-LAB-ปฏิบัติ และ PLOs/CLOs

4) การค่ายทอดความรู้

ถ่ายกอดผ่านการ สรุปประเลิบร้วบ นำเฉนอนนวการแต่ละ สาขา และจัดกำเอกลาร สรุปองค์กวามรู้

5) การจัดเก็บความรู้

จัดถำรายงานผล KM บิบทึกนนวการนละ สรุปนนวปฏิบัติดีดีเป็น ลาอสิทนหน์อักธรเป็น ฐานกจาบรู้ธองทณะ

6) การนำความรู้มาใช้

นำแนวปฏิบัติไป ปรับปรุงคู่มือฝึก คู่มือลาอารย์ แบนประเป็น และเกนฑ์ Rubric ในแต่ละลาษาวิยา

แนวปฏิบัติที่ดี

เรื่อง การพัฒนาการประเมินการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติโดยใช้เกณฑ์รูบริค

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

- แยกคู่มือฝึกปฏิบัติเป็นคู่มือนักศึกษาและคู่มืออาจารย์ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายและผู้สอนใช้เป็นกรอบการนิเทศและประเมินผลในแนวทางเดียวกัน
- เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาคทฤษฎี ห้องปฏิบัติการ และการฝึกปฏิบัติจริง รวมถึงทักษะที่ใช้ประเมิน เช่น OSCE กรณีศึกษามาตรฐาน และ Simulation
- วิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง PLOs และ CLOs ให้ชัดเจน เพื่อกำหนดเกณฑ์ Rubric ที่สะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน
- ออกแบบแบบประเมิน Rubric หน้างานให้กระชับ ใช้ได้จริง และแยกจัดทำคู่มือการใช้ Rubric ที่อธิบายรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ (Good Practices)

1

วิเคราะห์ PLOs และ CLOs
กำหนดประเด็นและเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา

2

แยกบทบาทคู่มือชัดเจน
จัดทำคู่มือฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษาและคู่มืออาจารย์อย่างเป็นระบบ

3

เชื่อมโยงทุกมิติการเรียนรู้
บูรณาการภาคทฤษฎี ห้องปฏิบัติการฝึกปฏิบัติจริง OSCE และ Simulation ให้สอดคล้องกัน

4

ออกแบบ Rubric ให้กระชับ
เน้นเกณฑ์ที่ชัดเจน ใช้ประเมินหน้างานได้จริง และจำแนกระดับผลการปฏิบัติของนักศึกษาได้

5

จัดทำคู่มือการใช้ Rubric
อธิบายเกณฑ์ที่ซับซ้อนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและลดความแตกต่างในการให้คะแนน

6

ปรับใช้และทบทวนต่อเนื่อง
แต่ละสาขาวิชานำแนวทางกลางไปปรับใช้ตามบริบทและทบทวนผลในรอบการศึกษาต่อไป

ผลสำเร็จ: คณะมีแนวทางร่วมในการพัฒนาคู่มือนักศึกษา คู่มืออาจารย์ และเกณฑ์ประเมิน Rubric ที่เชื่อมโยง PLOs/CLOs

เผยแพร่ที่ https://nu.crru.ac.th/2024/knowledge-management/

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต: การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการจัดทำสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี AI และ Generative AI สนับสนุนการพัฒนาสื่อการสอนที่หลากหลาย คณะครุศาสตร์จึงใช้กระบวนการ KM ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนการใช้ Gemini Notebook โดยมี รศ.ดร.มีชัย เทพนุรัตน์ เป็นแคาวามรู้หลัก เพื่อพัฒนาสื่อและสกัดเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

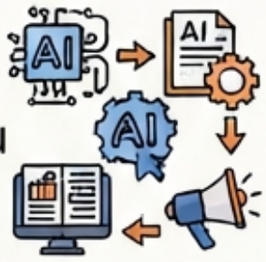

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้ AI

- จัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน และส่งเสริมให้อาจารย์ประยุกต์ใช้เครื่องมือ AI
- สร้างสื่อที่เหมาะสมกับรายวิชาและการเรียนรู้ของนักศึกษา

3. วิธีการดำเนินการ

1. กำหนดความรู้หลักด้านการใช้ Gemini Notebook

2. เสาะหาความรู้จาก รศ.ดร.มีชัย เทพนุรัตน์

3. ปรับปรุงและสร้างความรู้ให้เหมาะกับรายวิชา

4. ประยุกต์ใช้ผลิตสื่อจริง เช่น สไลด์ วิดีโอ อินโฟกราฟิก

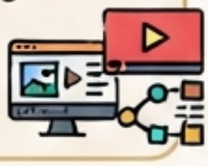

5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสกัดขุมความรู้

6. จดบันทึกและเผยแพร่แก่นความรู้

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต: การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการจัดทำสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1: กระบวนการพัฒนาสื่ออย่างเป็นระบบ — เริ่มจากกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เตรียมข้อมูล ใช้ AI สร้างต้นแบบ ตรวจสอบและปรับปรุง

2: ใช้ Gemini Notebook พัฒนาสื่อหลากหลาย — จัดระบบสาระสำคัญและสร้างสไลด์ คลิปวิดีโอ อินโฟกราฟิก และสื่อดิจิทัล

3: คุณภาพข้อมูลต้นทางมีความสำคัญ — คัดเลือกข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมก่อนนำเข้าสู่ระบบ AI

4: ผู้สอนเป็นผู้กำกับคุณภาพของสื่อ — ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา และความเหมาะสมก่อนนำไปใช้สอนจริง

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

หลักสำคัญ: “เริ่มจากเป้าหมายการเรียนรู้ ใช้ AI ช่วยสร้าง และให้ผู้สอนกำกับคุณภาพ”

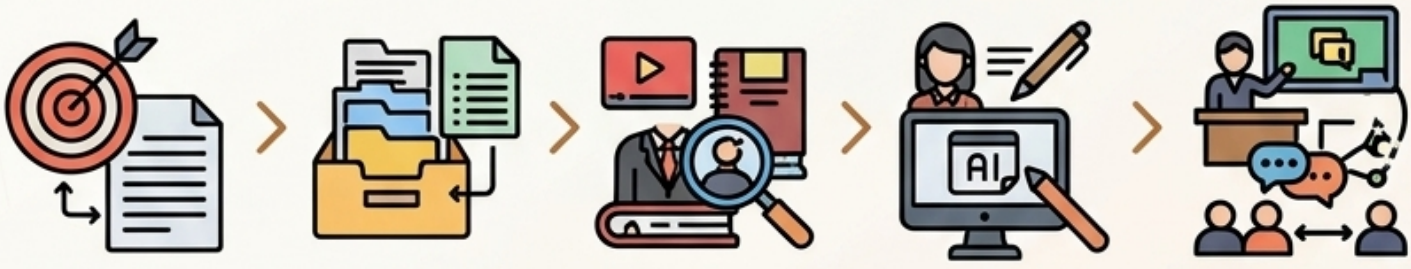

1. กำหนดวัตถุประสงค์และสาระสำคัญก่อนเลือกใช้ AI
2. เตรียมข้อมูลต้นทางที่ถูกต้องและเพียงพอ
3. เลือกประเภทสื่อให้เหมาะกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา
4. ใช้ AI สร้างต้นแบบสื่อ ผู้สอนตรวจสอบและปรับแก้คุณภาพ
5. นำสื่อไปใช้สอนจริงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต
เรื่อง แนวทางการส่งเสริมทักษะปัญญาประดิษฐ์สำหรับนักศึกษาฝึกงาน
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

- เทคโนโลยี AI เปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมยุค Digital Transformation ตลาดแรงงานต้องการกำลังคนที่มีทักษะประยุกต์ใช้ AI จริง

- ช่วงฝึกงาน (CWIE) นักศึกษายังขาดความเชี่ยวชาญในการเลือกใช้เครื่องมือ AI และความตระหนักด้านจริยธรรม/ความปลอดภัยข้อมูล

- คณะฯ จึงจัดทำ KM เพื่อถอดบทเรียนร่วมกับอาจารย์ สถานประกอบการ และนักศึกษา สู่แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาทักษะ AI

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงานคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ผ่านการประยุกต์ใช้ AI ในการแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์นวัตกรรมในสถานประกอบการ

3. วิธีการดำเนินการ

1. การกำหนดความรู้หลัก (Knowledge Identification)

สำรวจความต้องการทักษะ AI จากสถานประกอบการ และระบุระบุชุดเครื่องมือ AI ที่จำเป็น

2. การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ (Knowledge Acquisition)

ถอดบทเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ/สถานประกอบการ และจัดกิจกรรม CoP

3. การปรับปรุงและดัดแปลง (Knowledge Refinement)

เรียบเรียงจัดทำร่างคู่มือ 'แนวทางการส่งเสริมทักษะ สำหรับนักศึกษาฝึกงาน'

4. การประยุกต์ใช้ความรู้ (Knowledge Application)

อบรมเตรียมความพร้อมก่อนฝึกงาน และให้นักศึกษานำ AI ไปใช้แก้ปัญหาจริงในสถานประกอบการ

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสกัดขุมความรู้

จัดเวที Showcase หลังฝึกงาน ถอดบทเรียนปัจจัยความสำเร็จ ข้อจำกัด และจริยธรรม AI

6. การจดบันทึกขุมความรู้และแก่นความรู้

บันทึกและจัดเก็บองค์ความรู้ในคลังความรู้ออนไลน์ (KM Portal) ของคณะฯ

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต
เรื่อง แนวทางการส่งเสริมทักษะปัญญาประดิษฐ์สำหรับนักศึกษาฝึกงาน
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. การใช้ AI ช่วยในการออกแบบและนำเสนอ (Generative AI for Design & Visualization)

ใช้ AI สร้างแบบจำลอง ร่างแนวคิดงานออกแบบทางวิศวกรรม/สถาปัตยกรรม และเตรียมสื่อนำเสนอเชิงเทคนิคให้เข้าใจง่าย

2. รูปแบบการนิเทศก์และการติดตามผล (AI-Integrated Mentoring)

ปรับบทบาทอาจารย์นิเทศก์ และ Mentor จากผู้ให้คำตอบ เป็นการตั้งคำถามกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ AI เป็น 'ผู้ช่วยคิด' (Thinking Partner) พร้อมสรุปผลลัพธ์ที่วัดมูลค่าได้

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

1 ระยะที่ 1: การเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกงาน (Pre-Internship)

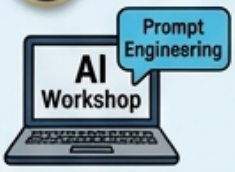

- จัดอบรม Industrial AI Workshop ฝึกโจทย์จริง (Problem-based Learning) และทักษะ Prompt Engineering
- สร้างความตระหนักด้านจริยธรรมและ PDPA ห้ามอัปโหลดข้อมูลความลับหรือแบบแปลนองค์กรลง AI สาธารณะ

2 ระยะที่ 2: การปฏิบัติงานระหว่างฝึกงานและการนิเทศก์ (AI-Integrated Mentoring)

- ปรับบทบาท Mentor เป็น Facilitator ใช้คำถามกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ AI แก้ปัญหาหน้างาน
- ประยุกต์ใช้ AI สร้างภาพจำลอง 3D และสรุปเนื้อหาเทคนิค พร้อมตรวจสอบความถูกต้องตามมาตรฐาน TISI/ISO ทุกครั้ง

3 ระยะที่ 3: การประเมินผลและการถอดบทเรียนหลังฝึกงาน (Post-Internship)

- วัดผลลัพธ์เชิงมูลค่าและประสิทธิภาพ (ลดเวลาและข้อผิดพลาดในการทำงาน)
- จัดเวที Showcase & CoP นำเสนอกรณีศึกษาเพื่อรวบรวมเป็นคลังแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice Repository)

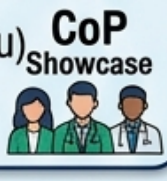

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง การจัดการเรียนการสอน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

คณะสังคมศาสตร์มีหลักสูตรระดับปริญญาตรี
5 หลักสูตร
4 แขนงวิชา
(วท.บ. และ ศศ.บ.)
ที่มีรูปแบบการสอนหลากหลาย มุ่งเน้นหลาย
ที่มีรูปแบบการสอนหลากหลาย มุ่งเน้น
มุ่งเน้นผลลัพธ์ด้านความรู้ ทักษะวิชาชีพ
และภาวะการมีงานทำของบัณฑิต

ดำเนินกระบวนการจัดการความรู้ (KM)
เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
ทั้งการอบรมบุคลากรและการเตรียมสิ่งอำนวย
ความสะดวกให้ผู้เรียนพัฒนาตรงเป้าหมาย

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้หลักสูตรในคณะสังคมศาสตร์สามารถผลิตบัณฑิต
ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างดี

3. วิธีการดำเนินการ (แนวทาง ก.พ.ร. 7 ขั้นตอน)

1. การบ่งชี้ความรู้
ทวนสอบผลลัมฤทธิ์ทางการศึกษา
รับฟังข้อมูลตรงจากผู้ใช้บัณฑิต
และบัณฑิต

2. การสร้างและแสวงหาความรู้
จัดงบประมาณพัฒนาการสอน
ร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอก
และโรงเรียน

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ
ให้อิสระพัฒนาหลักสูตร
และจัดกิจกรรมเสริมบูรณาการการ
เรียนกับการทำงาน (CWIE)

5. การเข้าถึงความรู้
เผยแพร่ผลการดำเนินงานและ
แหล่งความรู้ผ่าน Website และ Page
Facebook ของคณะ/หลักสูตร

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ KM ประจำปี
เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี
ระหว่างหลักสูตร

7. การเรียนรู้
เปิดโอกาสให้อาจารย์ออกแบบการ
สอนเพื่อพัฒนาทักษะนักศึกษาและ
นำไปปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง การจัดการเรียนการสอน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. ด้านการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนมัธยม และสร้างเครือข่ายผู้ใช้บัณฑิต เพื่อนำความต้องการและทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ มาพัฒนาหลักสูตร

2. ด้านการจัดการ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

เน้นการทำงานเชิงพื้นที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง บูรณาการร่วมกับงานวิจัย บริการวิชาการ และตอบสนองชุมชนท้องถิ่น

3. ด้านการจัดกิจกรรมเสริม

เปิดโอกาสให้หลักสูตรจัดกิจกรรมเสริม ทั้งการประชุม สัมมนา และศึกษาดูงานภายนอก เพื่อเสริมทักษะและฝึกปฏิบัติจริง

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

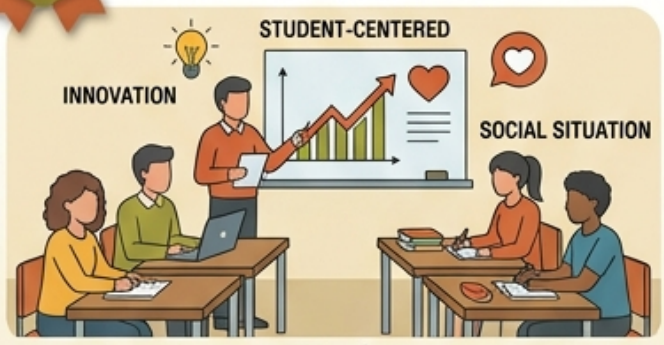

การจัดการหลักสูตรที่ตอบโจทย์ผู้เรียน

สาขาวิชานวัตกรรมการพัฒนาสังคม พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมและความต้องการของผู้เรียน ส่งผลให้จำนวนผู้เรียนและการคงอยู่เพิ่มสูงขึ้น

การจัดกิจกรรมเสริมร่วมกับหน่วยงานภายนอก

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ประยุกต์ นำความรู้จากการเรียนมาฝึกปฏิบัติและพัฒนานวัตกรรม จนได้รับรางวัลจากการประกวดอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง

ต่อยอดการเรียนรู้นอกสถานที่ร่วมกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ และการปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทาง OBE ของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นรูปธรรม

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง การบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

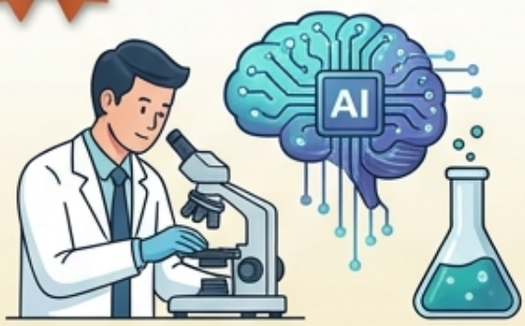

- เทคโนโลยี AI มีบทบาทสำคัญในการยกระดับการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การทดลอง และการแก้ปัญหาเชิงซับซ้อน
- ลดความเหลื่อมล้ำในการเลือกใช้เครื่องมือ AI ของคณาจารย์แต่ละสาขาวิชา
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) เพื่อสังเคราะห์และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีมาตรฐานของคณะฯ สู่การผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะยุคดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนเทคนิคและเครื่องมือ AI ที่ประสบผลสำเร็จ
- ยกระดับศักยภาพคณาจารย์ในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดประเมินผลด้วย AI
- จัดทำคลังองค์ความรู้และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีด้านการใช้ AI ในการจัดการเรียนการสอน

3. วิธีการดำเนินการ (แนวทาง ก.พ.ร. 7 ขั้นตอน)

1. การบ่งชี้ความรู้
วิเคราะห์เป้าหมายและสำรวจทักษะการใช้ AI ของคณาจารย์

2. การสร้างและแสวงหาความรู้
รวบรวมเครื่องมือ AI และจัดอบรม Workshop

3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ
จัดหมวดหมู่ตามภารกิจ
(แผนการสอน, สื่อ/Simulation, วัดผล, จริยธรรม)

5. การเข้าถึงความรู้
เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์คณะฯ Google Drive และระบบสารสนเทศอาจารย์

6. การจัดการเรียนรู้
นำคู่มือและเทคนิค AI ไปทดลองใช้สอนจริง (Action Learning) และสังเกตการสอน

7. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้
จัดเวที Show & Share อภิปรายผลลัพธ์ และปรับปรุงคลังความรู้อย่างต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต

เรื่อง การบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. การออกแบบการสอนและเตรียมเนื้อหา

ใช้ Generative AI ร่างแผนการสอน สุ่มสร้างโจทย์ปัญหาตามระดับ และสร้าง Prompt ที่มีประสิทธิภาพ

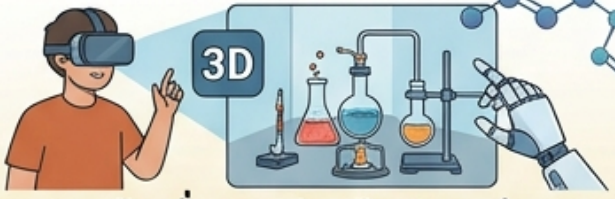

2. การสร้างสื่อการเรียนรู้และแบบจำลอง

สร้างภาพอธิบายปรากฏการณ์ และจำลองห้องปฏิบัติการเสมือน (Virtual Lab)

3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สร้างเกณฑ์ประเมิน (Rubrics) คลังข้อสอบ ให้ข้อเสนอแนะทันที และวิเคราะห์แนวโน้มผลการเรียน

4. ข้อควรระวัง จริยธรรม และแนวปฏิบัติ

ระบุการใช้ AI ในรายงาน ตรวจสอบความถูกต้อง ป้องกันข้อมูลเท็จ และรักษาความลับข้อมูลส่วนบุคคล

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

1.

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนและออกแบบการเรียนรู้

วิเคราะห์หัวข้อที่ซับซ้อน สร้างชุดคำสั่ง และสุ่มสร้างโจทย์ประยุกต์

2

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาสื่อและการจัดกิจกรรม

สร้างสื่อทัศนูปกรณ์และสื่อจำลองเสมือน กำหนดบทบาท AI เป็น 'ผู้ช่วยคิด' ไม่ใช่ผู้ตอบ

3.

ขั้นตอนที่ 3 การวัดประเมินผล และตรวจสอบ

ร่างเกณฑ์ประเมิน ระบุอ้างอิง AI ตรวจสอบความถูกต้อง และวิเคราะห์ผลสอบย่อย (Formative Assessment)

ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง

คณาจารย์ลดเวลาเตรียมการสอนและสื่อได้ 30-40%

มีคลังชุดคำสั่งมาตรฐาน

ผู้เรียนเกิดทักษะคิดวิเคราะห์และใช้ AI อย่างมีจริยธรรม

“แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต”

เรื่อง การผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีให้มีสมรรถนะวิชาชีพและพร้อมทำงานในยุคดิจิทัล

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

- เทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนรูปแบบวิชาชีพบัญชีอย่างรวดเร็ว ผู้ใช้บัณฑิตจึงคาดหวังสมรรถนะที่พร้อมทำงานจริง
- พบปัญหา 3 ด้าน: การใช้โปรแกรมบัญชีจริง การวิเคราะห์เอกสารธุรกิจเบื้องต้น และเทคนิคการสอนยังเป็นความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge)
- คณะบัญชีจึงจัดทำ KM เพื่อถอดบทเรียนและสังเคราะห์เป็นแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

2. วัตถุประสงค์

- รวบรวมเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัล
- จัดทำคลังความรู้กลางของคณะบัญชีให้บุคลากรและนักศึกษาเข้าถึงได้สะดวก
- สรุปเป็นวิธีสอนมาตรฐานที่อาจารย์ทุกคนนำไปใช้สอนจริงได้เหมือนกัน

3. วิธีการดำเนินการ

1. บ่งชี้ความรู้ (เดือนที่ 1)

ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ กำหนดประเด็นปัญหา และแต่งตั้งคณะทำงาน KM

2. สร้างและแสวงหาความรู้ (เดือนที่ 2-3)

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับศิษย์เก่าดีเด่นและผู้แทนสำนักงานบัญชีในพื้นที่

3. จัดเก็บและกลั่นกรองความรู้ (เดือนที่ 4)

จำแนกข้อมูล 4 หมวด (บัญชี-ภาษี, โปรแกรม, สื่อสาร, จรรยาบรรณ) และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

4. เข้าถึงความรู้ (เดือนที่ 5)

จัดตั้งพื้นที่จัดเก็บไฟล์ดิจิทัล (Google Drive) เป็นคลังความรู้กลาง และเผยแพร่ภายในคณะ

5. แบ่งปันแลกเปลี่ยน (เดือนที่ 6-10)

จัดประชุมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของคณาจารย์ประจำทุกเดือน

6. เรียนรู้และนำไปใช้ (เดือนที่ 11-12)

บรรจุแนวปฏิบัติใน มคอ.3 นำไปใช้สอนจริง และประเมินผล

“แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิต”

เรื่อง การผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีให้มีสมรรถนะวิชาชีพและพร้อมทำงานในยุคดิจิทัล

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การใช้เอกสารทางธุรกิจจริงในการสอน

ฝึกทำชุดตัวอย่างเอกสารจริง (เช่น ใบกำกับภาษี) ช่วยเชื่อมโยงทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้รวดเร็ว

การบูรณาการความรู้บัญชีและภาษีอากร

สอนควบคู่กันระหว่างบัญชีและภาษี ช่วยลดความสับสนในการปฏิบัติงานจริง

ความสำคัญของโปรแกรมตารางคำนวณ (Excel)

จัดทำคู่มือฝึกฟังก์ชันขั้นสูง (PivotTable, XLOOKUP) เป็นบทเรียนเสริม

กระบวนการสะท้อนคิดจากบัณฑิตฝึกงาน

รวบรวมเสียงสะท้อนปัญหาจากรุ่นพี่ที่ฝึกงาน เพื่อนำมาปรับปรุงการสอนในปีถัดไป

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

แนวทางที่ 1 การใช้เอกสารจริงประกอบการสอน

เตรียมเอกสารทางธุรกิจจริง (ใบกำกับภาษี/ใบเสร็จ) อย่างน้อย3 เพื่อฝึกวิเคราะห์และบันทึกบัญชี

แนวทางที่ 2 การพัฒนาทักษะคอมพิวเตอร์ต่อเนื่อง

กำหนดระดับการฝึกฝนชั้นปีที่ 1-3 เน้น Excel และโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี

แนวทางที่ 3 การเสริมสร้างทักษะการสื่อสารและนำเสนอ

ทุกรายวิชาหลักมีกิจกรรมนำเสนอ อธิบายตัวเลขทางบัญชีให้เข้าใจง่ายในเวลาจำกัด

ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง

สอบผ่านรายวิชาแกนครั้งแรก:
เพิ่มจาก 74% เป็น 91% (เป้าหมาย 85%)

ทักษะการใช้โปรแกรมตามเกณฑ์:
เพิ่มจาก 45% เป็น 96% (เป้าหมาย 90%)

คะแนนประเมินจากสถานประกอบการ:
เพิ่มจาก 3.85 เป็น 4.58 (เป้าหมาย 4.00)

กรณีศึกษาและสื่อในคลังความรู้:
เพิ่มจาก 8 เรื่อง เป็น 35 เรื่อง (เป้าหมาย 20 เรื่อง)

นักศึกษามั่นใจ
พร้อมปฏิบัติงานจริงทันที

คณาจารย์มีคลังสื่อและ
แนวปฏิบัติมาตรฐานเดียวกัน

เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์:
accounting.crru.ac.th
และ Facebook:
Accountingcru

CHIANG RAI
RAJABHAT UNIVERSITY

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการบริหาร

เรื่อง กระบวนการประเมินผลการเรียนและเทคนิคการประเมินผลการปฏิบัติราชการของบุคลากร โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงาน

คณะเทคโนโลยีดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล (RATIONALE AND BACKGROUND)

- (ส่งเสริมการจัดการความรู้ KM พัฒนาบุคลากรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้
- ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการประเมินผลการเรียนและรายงานผลการปฏิบัติราชการ

- ลดขั้นตอนและภาระงาน

- สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ (OBJECTIVES)

- ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

- กลุ่มเป้าหมายบุคลากร 15 คน

- พัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินผลการเรียนและรายงานผลการปฏิบัติราชการ

3. วิธีการดำเนินการ (IMPLEMENTATION METHOD)

1. กำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมาย โดย อ.ดร.เศรษฐชัย ใจอิก เป็นวิทยากร

2. แสวงหาและสร้างองค์ความรู้ ฝึกปฏิบัติ ZipGrade และ Microsoft Excel

3. จัดระบบและกลั่นกรององค์ความรู้ แบ่งตามภารกิจและฝึกปฏิบัติจริง

4. แลกเปลี่ยนและแบ่งปันองค์ความรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มเป้าหมาย 15 คน เข้า ZipGrade / ฝึก Excel

5. นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้จริงกับภารกิจที่รับผิดชอบ

6. ติดตาม ประเมินผล และพัฒนาองค์ความรู้ เป้าหมายผู้เข้าร่วมไม่น้อยกว่า 15 คน ความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

CHIANG RAI
RAJABHAT UNIVERSITY

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการบริหาร

เรื่อง กระบวนการประเมินผลการเรียนและเทคนิคการประเมินผลการปฏิบัติราชการของบุคลากร โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงาน

คณะเทคโนโลยีดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ (KNOWLEDGE GAINED)

1) การใช้โปรแกรม ZipGrade

ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนการตรวจข้อสอบและประเมินผลการเรียนของนักศึกษาอย่างรวดเร็วและแม่นยำ

2) การใช้โปรแกรม Microsoft Excel

จัดการข้อมูล วิเคราะห์ และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติราชการของบุคลากรให้เป็นระบบ พร้อมจัดทำคู่มือเผยแพร่ออนไลน์

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ (BEST PRACTICES)

เลือกเครื่องมือดิจิทัลให้ตรงลักษณะงาน

ใช้ ZipGrade ประเมินผลการเรียน และใช้ Excel จัดทำรายงานผลการปฏิบัติราชการ

เน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

ถ่ายทอดความรู้ควบคู่การฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง เชื่อมโยงเครื่องมือกับภารกิจที่รับผิดชอบ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และจัดเก็บออนไลน์

สร้างพื้นที่ซักถามปัญหาอุปสรรค และเผยแพร่คู่มือในระบบสารสนเทศ KM ของคณะ

ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง (KEY ACHIEVEMENTS)

- บุคลากรนำ ZipGrade ไปใช้สนับสนุนการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาได้จริง
- บุคลากรนำ Microsoft Excel ไปใช้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติราชการอย่างเป็นระบบและสะดวกขึ้น
- เชื่อมโยงองค์ความรู้สู่การปฏิบัติงานจริง ลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคณะ

เผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีผ่านเว็บไซต์:

https://digit.crru.ac.th

กิจกรรม KM วันที่ 17 มิถุนายน 2569
ณ คณะเทคโนโลยีดิจิทัล

ด้านการวิจัย

‘แนวปฏิบัติที่ดี’

เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อบูรณาการองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยสู่การรับใช้สังคม

วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก

1. หลักการและเหตุผล

การวิจัยเชิงพื้นที่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยกับบริบทสุขภาพของชุมชน วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกจึงนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้รวบรวมและสังเคราะห์ประสบการณ์การวิจัยร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยสู่การรับใช้สังคมอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และเทคนิคการทำวิจัยเชิงพื้นที่ด้านการแพทย์แผนไทย
- เพื่อรวบรวมและสังเคราะห์องค์ความรู้การบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยสู่ชุมชน
- เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อการรับใช้สังคม
- เพื่อส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

3. วิธีการดำเนินการ

- ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประเด็นความรู้และวิเคราะห์บริบทพื้นที่ชุมชน
- ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้จากนักวิจัยและหมอพื้นบ้าน
- ขั้นตอนที่ 3 การจัดความรู้ให้เป็นระบบและจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญา
- ขั้นตอนที่ 4 การประมวลและกลั่นกรองความรู้ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ขั้นตอนที่ 5 การเข้าถึงและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่คณาจารย์และชุมชน
- ขั้นตอนที่ 6 การนำความรู้ไปใช้ในการวิจัยเชิงพื้นที่และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

‘แนวปฏิบัติที่ดี’

เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อบูรณาการองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยสู่การรับใช้สังคม

วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

4

- ด้านการวิเคราะห์บริบทพื้นที่และความต้องการด้านสุขภาพของชุมชน
- ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงพื้นที่และการมีส่วนร่วมของชุมชนและหมอพื้นบ้าน
- ด้านการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกับองค์ความรู้ทางวิชาการ
- ด้านการถ่ายทอดและประยุกต์ใช้องค์ความรู้สู่การดูแลสุขภาพชุมชนอย่างยั่งยืน

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

5

1. สำรวจและวิเคราะห์บริบทพื้นที่และปัญหาสุขภาพของชุมชนร่วมกับภาคีเครือข่าย
2. กำหนดโจทย์วิจัยเชิงพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและหลักวิชาการ
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวบรวมภูมิปัญญาจากหมอพื้นบ้านและปราชญ์ชาวบ้าน
4. บูรณาการองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยสู่การปฏิบัติการดูแลสุขภาพในชุมชน
5. ติดตามประเมินผล สะท้อนผล และต่อยอดองค์ความรู้สู่การรับใช้สังคมอย่างต่อเนื่อง

NATIONAL PARLIAMENT

แนวปฏิบัติที่ดี ด้านการวิจัย

เรื่อง แบบฟอร์มด้านการวิจัยกำหนดโครงสร้างตั้งแต่ประเด็นการจัดการความรู้ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ กระบวนการดำเนินงาน และองค์ความรู้ที่ได้รับ

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเขียนผลงานทางวิชาการและการคิดประเด็นการวิจัยที่ตอบโจทย์การรับใช้สังคม โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การวิพากษ์ผลงาน การให้คำปรึกษา และการถอดบทเรียนจากผู้มีประสบการณ์ เพื่อให้บุคลากรสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้พัฒนาโครงการวิจัยและผลงานทางวิชาการได้อย่างเป็นรูปธรรม

1

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรในการเขียนผลงานทางวิชาการอย่างเป็นระบบ
- เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์สามารถค้นหาและพัฒนาโจทย์วิจัยจากปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม
- เพื่อสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยและการผลิตผลงานทางวิชาการ
- เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาโจทย์วิจัย ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา ตั้งคำถาม กำหนดวัตถุประสงค์ และออกแบบงานวิจัย
- เพื่อสนับสนุนให้เกิดผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพ สามารถเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม

2

3. วิธีการดำเนินงาน (6 ขั้นตอน)

1. สำรวจและกำหนดประเด็นความรู้
2. ค้นหาและรวบรวมองค์ความรู้
3. จัดกิจกรรมอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. การวิพากษ์และ พัฒนาโจทย์ร่วมกัน
5. สังเคราะห์เป็นแนวปฏิบัติของคณะ
6. นำไปใช้และติดตามผล

3

NATIONAL PARLIAMENT

PARLIAMENT

แนวปฏิบัติที่ดี ด้านการวิจัย

เรื่อง: แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเขียนผลงานทางวิชาการ และการคิดประเด็นการวิจัยที่ตอบโจทย์การรับใช้สังคม

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. การพัฒนาโจทย์วิจัยเพื่อรับใช้สังคมควรเริ่มต้นจากปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่
2. ความเข้าใจบริบทของพื้นที่เป็นพื้นฐานสำคัญของงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคม
3. การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ประโยชน์ควรเกิดขึ้นตั้งแต่กระบวนการกำหนดโจทย์วิจัย
4. คำถามวิจัยเป็นองค์ประกอบสำคัญที่กำหนดทิศทางของการออกแบบงานวิจัย
5. การเขียนผลงานทางวิชาการควรมีประเด็นหลักหรือ "แกนเรื่อง" ที่ชัดเจน
6. การพัฒนาผลงานทางวิชาการเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
7. กระบวนการทบทวนโดยเพื่อนร่วมวิชาการภายใน (Internal Peer Review) ช่วยยกระดับคุณภาพผลงาน
8. งานวิจัยเพื่อรับใช้สังคมควรวางแผนการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

4

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ : 8 ขั้น จากโจทย์พื้นที่สู่ผลงานวิชาการ

- ขั้นที่ 1 (Area) ศึกษาและทำความเข้าใจบริบทพื้นที่ (Area)
- ขั้นที่ 2 (Problem) ระบุและวิเคราะห์ปัญหา
- ขั้นที่ 3 (Stakeholder) เชื่อมโยงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder)
- ขั้นที่ 4 (Research Question) พัฒนาโจทย์และคำถามการวิจัย
- ขั้นที่ 5 (Research Design) ออกแบบกระบวนการวิจัย
- ขั้นที่ 6 (Academic Writing) พัฒนาการเขียนอย่างเป็นระบบ
- ขั้นที่ 7 (Internal Peer Review) วิพากษ์และทบทวนก่อนเผยแพร่ (Internal Peer Review)
- ขั้นที่ 8 (Social Utilization) คืนองค์ความรู้และนำผลไปใช้ประโยชน์

5

แนวปฏิบัติที่ดี ด้านการวิจัย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการผลิตผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นพันธกิจสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ การเรียนการสอน การบริการวิชาการ และความก้าวหน้าทางวิชาการ

ในปีการศึกษา 2568 คณะส่งเสริมการพัฒนาทักษะการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับทิศทางวิจัยและนวัตกรรมสมัยใหม่ แสวงหาทุนวิจัยทั้งภายในและภายนอก จนเกิดผลงานตีพิมพ์ในฐาน TCI 2, TCI 1, Scopus รวมถึงงานสร้างสรรค์และลิขสิทธิ์ จึงนำประสบการณ์มาสังเคราะห์เป็นแนวปฏิบัติที่ดีอย่างเป็นระบบ

2. วัตถุประสงค์ / เป้าหมาย

- เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรในการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับทิศทางการวิจัยและนวัตกรรมสมัยใหม่
- เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ด้านการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย การขอรับทุน และการเผยแพร่ผลงานวิจัย
- เพื่อรวบรวมและสังเคราะห์องค์ความรู้จากประสบการณ์ของบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปพัฒนาการดำเนินงานด้านการวิจัยของคณะ
- เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานวิจัย ขอรับการสนับสนุนทุนวิจัย และเผยแพร่ผลงานในแหล่งที่มีคุณภาพ

3. วิธีการดำเนินการ

1) การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้

ถ่ายทอดความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit) และความรู้ฝังลึก (Tacit) ระหว่างบุคลากร

2) พัฒนา ข้อเสนอโครงการ

อบรมและพัฒนาทักษะการเขียนข้อเสนอวิจัยที่สอดคล้องกับบริบทกกรรมสมัยใหม่

3) ประยุกต์ใช้ และขอรับทุน

นำความรู้ไปพัฒนาข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนสนับสนุนทั้งภายในและภายนอก

4) พัฒนาผลงาน สู่การเผยแพร่

นำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นบทความและเผยแพร่ในวารสารวิชาการคุณภาพ (TCI 1, TCI 2, Scopus)

5) ติดตามและ สังเคราะห์ผล

ติดตามข้อมูลการรับทุนและการตีพิมพ์ เพื่อสังเคราะห์เป็นแนวทางพัฒนาในปีต่อไป

แนวปฏิบัติที่ดี ด้านการวิจัย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการดำเนินงานสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้สำคัญได้ 4 ประการ ได้แก่

1. **แนวทางการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ** โดยเริ่มจากการกำหนดประเด็นวิจัยที่ชัดเจน สำคัญ และสอดคล้องกับบริบทและทิศทางการวิจัยและนวัตกรรม
2. **แนวทางการแสวงหาและขอรับทุนวิจัย** โดยศึกษาวัตถุประสงค์ เงื่อนไข และกรอบการสนับสนุนของแหล่งทุน เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมาย
3. **แนวทางการพัฒนางานวิจัยสู่การเผยแพร่** โดยวางแผนการเผยแพร่ตั้งแต่เริ่มวิจัย เลือกวารสารให้เหมาะสม และพัฒนาบทความให้ได้มาตรฐาน
4. **การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของนักวิจัย** เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดความรู้จากการปฏิบัติจริง ทั้งเทคนิคการพัฒนาข้อเสนอ การบริหารจัดการงานวิจัย และการเตรียมบทความ

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ (Good Practice)

พัฒนาโจทย์ – สร้างข้อเสนอ – แสวงหาทุน – ดำเนินการวิจัย – เผยแพร่และต่อยอด

1 พัฒนาโจทย์

วิเคราะห์ประเด็นปัญหา ความต้องการ และทิศทางการวิจัย เพื่อกำหนดโจทย์วิจัยที่สำคัญและนำไปใช้ประโยชน์ได้

2 สร้างข้อเสนอ

นำโจทย์วิจัยมาพัฒนาเป็นข้อเสนอโครงการวิจัย โดยอาศัยองค์ความรู้จากการอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และข้อเสนอแนะจากผู้มีประสบการณ์

3 แสวงหาทุน

ศึกษาแหล่งทุนและพัฒนาข้อเสนอโครงการให้สอดคล้องกับกรอบและเป้าหมายของแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอก

4 ดำเนินการวิจัย

ดำเนินงานตามกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยนำองค์ความรู้และประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพงานวิจัย

5 เผยแพร่และต่อยอด

นำผลการวิจัยมาพัฒนาเป็นบทความวิจัย บทความวิชาการ ผลงานสร้างสรรค์ หรือนวัตกรรม และเผยแพร่ในแหล่งที่มีคุณภาพ รวมถึงนำไปต่อยอดทางวิชาการ

จุดเด่น : การพัฒนาศักยภาพนักวิจัยอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องควบคู่กับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จริง จนเกิดผลงานตีพิมพ์ในฐาน TCI 2, TCI 1, Scopus และผลงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจดแจ้งลิขสิทธิ์

‘แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย: การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป JASP เพื่อการวิเคราะห์สถิติในงานวิจัยทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1 หลักการและเหตุผล

- การวิเคราะห์สถิติที่ซับซ้อนและโปรแกรมสถิติลิขสิทธิ์มีราคาสูง
- เป็นอุปสรรคสำคัญในการทำวิจัยทางการศึกษา
- การใช้โปรแกรม JASP ซึ่งเป็น open-source และมีความสามารถเทียบเท่าโปรแกรมเชิงพาณิชย์
- จึงถูกนำมาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อส่งเสริมคุณภาพงานวิจัยของคณะ

2 วัตถุประสงค์

- เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะของบุคลากรในการใช้โปรแกรม JASP
- เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการวิเคราะห์สถิติด้วยโปรแกรม open-source
- เพื่อลดข้อจำกัดด้านงบประมาณสำหรับซอฟต์แวร์สถิติ และเพิ่มประสิทธิภาพงานวิจัย

3. วิธีการดำเนินการ

6 ขั้นตอน

1. กำหนดความรู้หลักด้านสถิติที่จำเป็น
2. อบรมเชิงปฏิบัติการการใช้ JASP (โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ)
3. ประยุกต์ใช้ JASP วิเคราะห์ข้อมูลจริงในรายวิชาและโครงการวิจัย
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสกัดขุมความรู้ (CoP)
5. จดบันทึกและเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี (เช่น คู่มือ, บทความ)
6. ติดตามผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

‘แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย: การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป JASP เพื่อการวิเคราะห์สถิติในงานวิจัยทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4 องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. ความเข้าใจในการใช้งานโปรแกรม JASP: เรียนรู้การใช้ open-source ทดแทนโปรแกรมมิลิขสิทธิ์ราคาสูง

2. เทคนิคการเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม: เข้าใจหลักการและเงื่อนไขการใช้สถิติ เช่น t-test, ANOVA, Regression

3. วิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล: รู้วิธีจัดทำตารางผลลัพธ์และแปลผลสถิติตามมาตรฐาน APA

5 แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

1. กระบวนการถ่ายทอดความรู้ (Knowledge Sharing): การจัด CoP เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้ JASP ระหว่างบุคลากร

2. การนำ JASP ไปใช้จริงในงานวิจัยและวิทยานิพนธ์: ส่งเสริมให้อาจารย์ใช้ JASP เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านซอฟต์แวร์

3. การจัดทำคู่มือและเผยแพร่แนวปฏิบัติ: การรวบรวมแก่นความรู้ (Nuggets) และเผยแพร่สู่สาธารณะ

ผลสำเร็จจากการนำแนวปฏิบัติที่ดีไปใช้

1. ประยุกต์วิเคราะห์ข้อมูลจริง
อาจารย์และทีมวิจัยนำ JASP ไปใช้จริง ตั้งแต่ตรวจสอบข้อมูล เลือกสถิติ แปลผล และจัดทำรายงาน

2. ต้นแบบ STEAM Education
เกิดกรณีตัวอย่างการใช้งาน JASP v0.19.3 วิเคราะห์ข้อมูลของทีม STEAM Education ตามวัตถุประสงค์

2. ต้นแบบ STEAM Education
เกิดกรณีตัวอย่างการใช้งาน JASP v0.19.3 วิเคราะห์ของทีม STEAM Education ตามวัตถุประสงค์

3. ตีพิมพ์ผลงานนานาชาติ
ผลงานวิจัยนวัตกรรมการ STEAM และ Design Thinking เรื่อง CT ได้รับการตอบรับใน Discover Education (2026)

4. ถ่ายทอดองค์ความรู้ภายใน
เกิดโมเดลต้นแบบการถ่ายทอดประสบการณ์การใช้ JASP เพื่อขยายผลสู่คณาจารย์และนักวิจัยรายอื่น

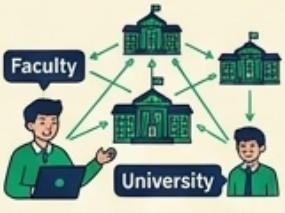

4. ถ่ายทอดองค์ความรู้ภายใน
เกิดโมเดลต้นแบบการถ่ายทอดประสบการณ์การใช้ JASP เพื่อขยายผลสู่คณาจารย์และนักวิจัยรายอื่น

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย: การใช้ระบบ EBSCOhost เพื่อการสืบค้นฐานข้อมูลวิชาการ

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

ความจำเป็นของการสืบค้นฐานข้อมูลวิชาการที่เชื่อใจถือได้ผ่านระบบ EBSCOhost เพื่อยกระดับคุณภาพงานวิจัยของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

2. วัตถุประสงค์

- สร้างความรู้ความเข้าใจระบบ EBSCOhost
- พัฒนาทักษะการใช้ Keywords และ Boolean Operators
- คัดกรองและประเมินบทความอย่างเป็นระบบ

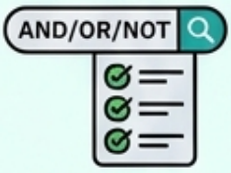

3. วิธีการดำเนินการ 6 ขั้นตอน

1. การบ่งชี้ความรู้

การบ่งเชี้ความรู้ถือถือลันสาวดาควารแสคนพงานนวิจัยของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม AI

2. การสร้างและแสวงหาความรู้

ถอดบทเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ/สถานประกอบการ และจัดกิจกรรม CoP

3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

เรียบเรียงจัดทำร่างคู่มือ ‘แนวทางการส่งเสริมนความรู้สำหรับนักศึกษาฝึกงาน’

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้

อบรมเตรียมความพร้อมก่อนฝึกงาน และให้นักศึกษานำ AI ไปใช้แก้ปัญหาจริงในสถานประกอบการ

5. การเข้าถึงและแลกเปลี่ยนความรู้

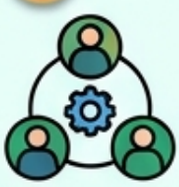

จัดเวที Showcase หลังฝึกงาน ถอดบทเรียนปัจจัยความสำเร็จ ข้อจำกัด และจริยธรรม AI

6. การนำความรู้ไปใช้และติดตามผล

บันทึกและจัดเก็บองค์ความรู้ในคลังความรู้ออนไลน์ (KM Portal) ของคณะฯ

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย: การใช้ระบบ EBSCOhost เพื่อการสืบค้นฐานข้อมูลวิชาการ

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. การกำหนดโจทย์และ Keywords:

วิเคราะห์หัวข้อวิจัยและสร้างคำสำคัญทั้งคำพ้อง คำย่อ และศัพท์เฉพาะทาง

2. การใช้ Boolean Operators

(AND, OR, NOT): เชื่อมและคัดรองคำค้นเพื่อจำกัดหรือขยายขอบเขตให้ตรงประเด็น

3. การค้นหาแบบชุดคำและใช้ตัวกรอง

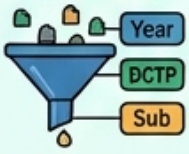

(Search Filters): จัดกลุ่มคำค้นและกรองด้วยปีที่เผยแพร่ ประเภทเอกสาร และหัวเรื่อง

4. การคัดกรองและประเมินบทความ

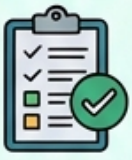

พิจารณาบทคัดย่อ วัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย และความสอดคล้องกับโจทย์

5. การตรวจสอบบรรณานุกรมและการจัดกลุ่ม: ตรวจสอบชื่อผู้แต่ง วารสาร ปี เล่ม ฉบับ เลขหน้า DOI และจัดหมวดหมู่เพื่อเขียน Literature Review

6. การบันทึกผลการค้นหาอย่างเป็นระบบ

จัดเก็บคำค้น วันที่ค้นหา และรายการบทความเพื่อตรวจสอบย้อนกลับได้

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

1. กำหนดโจทย์วิจัย
ระบุหัวข้อ/คำถามวิจัย และแนวคิดหลัก

2. สร้างชุดคำค้น
จัดทำ Keywords ภาษาอังกฤษ ร่วมกับ AND / OR

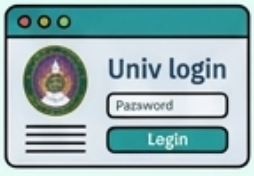

3. สืบค้นผ่าน EBSCOhost
เข้าสู่ระบบผ่านสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. คัดกรองผลการค้นหา
พิจารณาชื่อเรื่อง Abstract Keywords และปีที่เผยแพร่

5. ตรวจสอบคุณภาพ
อ่านบทคัดย่อ ประเมินความเกี่ยวข้องและแหล่งตีพิมพ์

6. จัดเก็บข้อมูล
บันทึกข้อมูลบรรณานุกรม ตัวแปร ตัวแบบ และผลวิจัย

7. นำองค์ความรู้ไปใช้
ใช้ทบทวนวรรณกรรม สร้างกรอบแนวคิด และเขียนบทความวิจัย

‘แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย’

เรื่อง การพัฒนางานวิจัยที่ตรงตามความต้องการของแหล่งทุน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

- คณะสังคมศาสตร์มีผลงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์อย่างต่อเนื่อง และนำไปต่อยอดสู่งานบริการวิชาการ
- ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนทั้งภายในและภายนอกอย่างสม่ำเสมอ
- พัฒนากลไกและแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของคณะและมหาวิทยาลัย

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนางานวิจัยและกระบวนการดำเนินงานวิจัยของคณะให้ดียิ่งขึ้น

3. วิธีการดำเนินการ

1. การกำหนดความรู้หลัก
กำหนดมาตรฐานการวิจัยฯ ระบุพื้นที่เป้าหมาย แหล่งทุน และความต้องการทางวิชาการ

2. การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ
คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย พัฒนานวัตกรรม และบูรณาการศาสตร์สังคมร่วมกับเทคโนโลยี

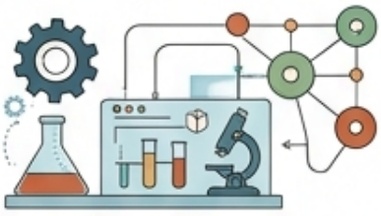

3. การปรับปรุงและสร้างความรู้
ออกแบบกลไกการวิจัยให้ตอบโจทย์พื้นที่ แหล่งทุน และการร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก

4. การประยุกต์ใช้ความรู้
ขับเคลื่อน 3 กลไกหลัก: คัดเลือกพื้นที่ พัฒนาโจทย์วิจัย และดำเนินงานองค์ความรู้

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ KM ประจำปี แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีและสังเคราะห์ความรู้

6. การจดบันทึกและเผยแพร่
จัดเก็บรูปเล่มวิจัยตามมาตรฐานแหล่งทุน ปรับปรุงกลไก และส่งเสริมการตีพิมพ์เผยแพร่

“แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย”

เรื่อง การพัฒนางานวิจัยที่ตรงตามความต้องการของแหล่งทุน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตามแนวทางของมหาวิทยาลัย

ใช้แนวทาง Area Based Approach และการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นตามพระราโชบาย จากต้นน้ำ กลางน้ำ สู่ปลายน้ำ

สร้างกลไกการดำเนินงานจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

บทนำ: กระบวนการจัดการด้านงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่:

1. การจัดเวทีชุมชน
รับฟังปัญหาและความต้องการของพื้นที่โดยตรง

2. การพัฒนาโจทย์วิจัย
กำหนดประเด็นวิจัยให้ตอบโจทย์พื้นที่และแหล่งทุน

3. การศึกษาบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่เป้าหมาย

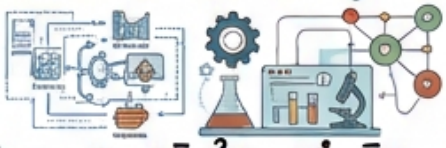

4. กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน
ออกแบบแนวทางและบูรณาการข้ามศาสตร์

5. การคืนข้อมูลสู่ชุมชน
ถ่ายทอดองค์ความรู้และต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์จริง

ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง

ผลจากแนวปฏิบัติที่ดีด้านงานวิจัยของคณะสังคมศาสตร์ ทำให้เกิดการพัฒนางานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของทุกฝ่าย ทั้งเป้าหมายของแหล่งทุน เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารอกยอตามแนวทางอาหารปลอดภัยของวิสาหกิจชุมชนอาหารท้องถิ่นใกล้บ้านหาดบ้าย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

‘แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการบริการวิชาการ’

เรื่อง เทคนิคและแนวปฏิบัติที่ดีในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่ชุมชน (Technology Transfer)

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มุ่งมั่นเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
- แก้ปัญหาความท้าทายในการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมลงสู่ชุมชน ทั้งด้านการยอมรับเทคโนโลยี ช่องว่างความรู้ และบริบทพื้นที่
- จัดทำ KM เพื่อถอดบทเรียนและสร้างต้นแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน ยกระดับเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อถอดบทเรียนและค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่ชุมชนที่ประสบความสำเร็จของคณะฯ
- เพื่อจัดทำคลังองค์ความรู้และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีให้แก่บุคลากร สำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการลงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

3. วิธีการดำเนินการ (ตามแนวทาง ก.พ.ร. 7 ขั้นตอน)

1. การบ่งชี้ความรู้

กำหนดประเด็นสอดคล้องยุทธศาสตร์ วิเคราะห์เชี่ยวชาญคณะฯ และความต้องการชุมชน

2. การสร้างและแสวงหาความรู้

ถอดบทเรียนภาคสนาม สกัดความรู้ฝังลึกและรวบรวมเทคโนโลยีต้นแบบ

3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

จำแนกหมวดหมู่ความรู้ เรียบเรียงเข้าใจง่าย และกลั่นกรองโดยผู้เชี่ยวชาญ

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้

จัดทำคู่มือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice), Infographic และเอกสารมาตรฐาน (SOP)

5. การเข้าถึงความรู้

เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์คณะฯ Google Drive และระบบสารสนเทศอาจารย์

6. การจัดการเรียนรู้

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระบบพี่เลี้ยงลงพื้นที่ดูแลคณาจารย์รุ่นใหม่

7. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้

นำแนวปฏิบัติไปใช้จริงในพื้นที่ และประเมินผลกระทบต่อชุมชน

‘แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการบริการวิชาการ’

เรื่อง เทคนิคและแนวปฏิบัติที่ดีในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่ชุมชน (Technology Transfer)

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1. การเตรียมความพร้อมและการเข้าถึงชุมชน

วิเคราะห์บริบทพื้นที่ล่วงหน้า
เข้าหาผู้นำชุมชนสร้างความไว้วางใจ
และสื่อสารเป้าหมายให้ตรงกัน

2. เทคนิคการถ่ายทอดและการสื่อสาร

ใช้ภาษาถิ่นเข้าใจง่าย
เลี่ยงศัพท์วิชาการ
เน้นสาธิตลงมือทำจริง
(Learning by Doing)

3. การสร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วม

เปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมคิดร่วมออกแบบ
สร้างความเป็นเจ้าของ
และพัฒนาแกนนำชุมชน

4. การติดตามและสร้างความยั่งยืน

ลงพื้นที่ติดตามแก้ปัญหาต่อเนื่อง
ต่อยอดสู่มาตรฐาน/การตลาด
และถอดบทเรียนสม่ำเสมอ

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

ระยะที่ 1

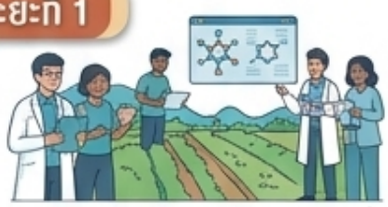

การเตรียมความพร้อมและวิเคราะห์พื้นที่

สำรวจบริบทชุมชน เลือกเทคโนโลยีเหมาะสม
ประสานผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน

ระยะที่ 2

การออกแบบและดำเนินกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

ปรับสื่อและภาษาให้เข้าใจง่าย
เน้นสาธิตและปฏิบัติจริง
สร้างแกนนำนวัตกรรมชุมชน

ระยะที่ 3

การติดตามผลและต่อยอดความยั่งยืน

ติดตามเชิงรุกอย่างน้อย 2 ครั้ง
ขอมาตรฐาน (อย./มผช./GI)
เชื่อมโยงตลาดและถอดบทเรียน

ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง

คณาจารย์ + ชุมชนบน

- คณาจารย์มีแนวทางมาตรฐาน ลดเวลาและข้อผิดพลาดในการลงพื้นที่
- ชุมชนออนรับนวัตกรรมที่เหมาะกับพื้นที่ เกิดแกนนำนวัตกรรมประจำชุมชน

- ชุมชนแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ลดต้นทุน และผ่านมาตรฐาน (อย./มผช.) เพิ่มรายได้ครัวเรือน
- บรรลุพันธกิจพัฒนาท้องถิ่น เกิดเครือข่ายยั่งยืน

เกิดเครือข่ายยั่งยืน และนำโจทย์ชุมชนต่อยอดสู่การสอนและวิจัย

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย

เรื่อง การยกระดับงานวิจัยเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล

- จังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีปัญหากฎหมายเฉพาะพื้นที่ (สถานะบุคคล แรงงานข้ามชาติ การค้าชายแดน สิทธิที่ดิน สิ่งแวดล้อม)
- งานวิจัยส่วนใหญ่ยังเป็นเชิงเอกสาร ข้อเสนอโครงการขาดความชัดเจนด้านโจทย์ ระเบียบวิธีวิจัย และผลกระทบต่อพื้นที่
- บทความวิจัยบางส่วนถูกปฏิเสธจากรูปแบบการเขียนและอ้างอิง รวมถึงอาจารย์รุ่นใหม่ยังขาดประสบการณ์วิจัย
- ผลงานตีพิมพ์เป็นเงื่อนไขสำคัญสู่ตำแหน่งทาง จึงจัดการความรู้ (KM) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์อย่างเป็นระบบ

2. วัตถุประสงค์

- พัฒนาทักษะการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยทางนิติศาสตร์เชิงพื้นที่ให้ได้รับทุนภายในและภายนอก
- เพิ่มจำนวนและคุณภาพบทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารฐานข้อมูล TCI หรือสูงกว่า
- ผลักดันให้บุคลากรมีตำแหน่งทางวิชาการ

3. วิธีการดำเนินการ

1. การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็น

กำหนด 2 เรื่องหลัก:
การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงพื้นที่
และการเขียนบทความวิจัยตีพิมพ์

2. การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ

รวบรวมความรู้จากอาจารย์ผู้ได้รับทุน
ผู้ทรงคุณวุฒิ บรรณาธิการวารสาร
และเกณฑ์แหล่งทุน

3. การปรับปรุงดัดแปลงความรู้

ปรับให้เข้ากับงานวิจัยนิติศาสตร์
(เชิงเอกสารผสมภาคสนาม)
และบริบทปัญหากฎหมายเชียงราย

4. การประยุกต์ใช้ความรู้

นำความรู้ไปใช้เขียนข้อเสนอ
โครงการและบทความ
ผ่านคลินิกวิจัยและระบบพี่เลี้ยง

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)

จัดเวทีถ่ายทอดปัจจัยความสำเร็จ
และข้อผิดพลาดจากผู้ประเมิน
เพื่อสกัดเป็นขุมความรู้

6. การจดบันทึกขุมความรู้

จัดทำคู่มือแนวทางการเขียน
พร้อมแบบสอบ (Checklist)
เผยแพร่และปรับปรุงทุกปี

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย

เรื่อง การยกระดับงานวิจัยเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ

1) การเลือกโจทย์วิจัย เริ่มจากปัญหากฎในพื้นที่ ระบุผู้ใช้ประโยชน์ชัดเจน และหาช่องว่างความรู้

2) ระเบียบวิธีวิจัยางนิติศาสตร์ ผสมผสานวิจัยเชิงเอกสาร เปรียบเทียบกฎหมาย และเก็บข้อมูลภาเ (ผ่านจริยธรรมวิจัย)

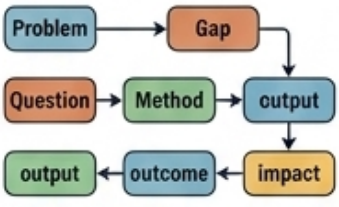

3) การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย เชื่อมโยง สภาพปัญหา - ช่องว่าง - คำถาม - วิธีวิจัย - ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบเป็นรูปธรรม

4) การเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ เลือกวารสารเป้าหมายก่อนเขียน ตรวจความซ้ำซ้อน อ้างอิงถูกต้อง และทำตารางชี้แจงผู้ประเมิน

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ

Step 1

1. จัดตั้งคลินิกวิจัยประจำคณะ ให้คำปรึกษาโจทย์และวิธีวิจัย

Step 2

2. ใช้ระบบพี่เลี้ยงวิจัย จับคู่อาจารย์ดลอดรอบการวิจัย

Step 3

3. กลั่นกรองข้อเสนอ (Mock Review) ด้วยแบบตรวจสอบก่อนยื่นทุน

Step 4

4. กำหนดแผนและติดตาม ความก้าวหน้าโครงการวิจัย

5. ตรวจบทความก่อนส่งวารสาร รูปแบบ อ้างอิง และความซ้ำซ้อน

6. นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ คืนข้อมูลชุมชน/บูรณาการการสอน

7. ทบทวนผลการดำเนินงาน และปรับปรุงคู่มือทุกสิ้นปีการศึกษา

ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง

ข้อเสนอโครงการวิจัยที่ยื่นขอทุน 7 เรื่อง ได้รับทุนครบทั้ง 7 เรื่อง (100%)

บทความวิจัยได้รับการตีพิมพ์ ในวารสารฐาน TCI จำนวน 3 เรื่อง

เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ คณะนิติศาสตร์: law.crru.ac.th

เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ คณะนิติศาสตร์

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย

เรื่อง การบูรณาการความรู้จากการทำงานสู่การวิจัยและการเรียนการสอนของคณะบัญชี

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล (RATIONALE AND BACKGROUND)

- คณาจารย์คณะบัญชีมีทุนความรู้และประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานทั้งด้านวิชาชีพบัญชี การวิจัย และการเรียนการสอน

- ความรู้ส่วนหนึ่งยังเป็นประสบการณ์เฉพาะบุคคล (Tacit Knowledge) ที่ยังไม่ได้รวบรวม จัดระบบ และถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ

- คณะบัญชีจึงจัดกระบวนการ KM ร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัยฯ เพื่อสกัดองค์ความรู้สู่แนวปฏิบัติที่นำไปใช้ต่อยอดได้จริง

- เน้นติดตามผลและสะท้อนคิดเป็นวงจรการเรียนรู้ (Learning Loop) เพื่อพัฒนาการวิจัยและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์ (OBJECTIVES)

ส่งเสริมการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน สกัดเป็นองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงกับการวิจัยและการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

พัฒนาความรู้และทักษะคณาจารย์ในการนำประสบการณ์ทำงานมาประยุกต์ใช้พัฒนางานวิชาการ

ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปใช้ต่อยอดและสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. วิธีการดำเนินการ (IMPLEMENTATION METHOD)

การบ่งชี้ความรู้
KNOWLEDGE IDENTIFICATION
สำรวจความต้องการและกำหนดประเด็นความรู้เชื่อมโยงงานวิจัยและการสอน

การสร้างและแสวงหาความรู้
KNOWLEDGE CREATION & ACQUISITION
รวบรวมและสกัดประสบการณ์จริงจากคณาจารย์และแหล่งข้อมูล

การจัดความรู้ให้เป็นระบบ
KNOWLEDGE ORGANIZATION
ประชุมกลุ่มย่อยอย่างน้อย 3 ครั้ง จัดหมวดหมู่และเรียบเรียงความรู้

การประมวลและกลั่นกรองความรู้
KNOWLEDGE CODIFICATION & REFINEMENT
ตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ

การเข้าถึงความรู้
KNOWLEDGE ACCESS
จัดทำเอกสารสรุปองค์ความรู้เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์คณะและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้
KNOWLEDGE SHARING & EXCHANGE
จัดประชุมถ่ายทอดความรู้และให้คำปรึกษาในการนำไปใช้

การเรียนรู้และการนำไปใช้จริง
LEARNING & APPLICATION
ประยุกต์ใช้ในงานวิจัยและการสอน พร้อมติดตามสะท้อนผลปรับปรุงต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย

เรื่อง การบูรณาการความรู้จากการทำงานสู่การวิจัยและการเรียนการสอนของคณะบัญชี

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ (KNOWLEDGE GAINED)

จาก “ประสบการณ์จากการทำงาน” สู่ “องค์ความรู้ที่นำไปใช้ได้จริง”(Knowledge Asset)

01 ประสบการณ์จากการทำงาน → ประเด็นวิจัย

ประสบการณ์จากการทำงาน → ประเด็นวิจัย

นำประสบการณ์และปัญหาจากการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์ พัฒนาเป็นประเด็นและหัวข้อวิจัยที่เชื่อมโยงกับงานวิชาการ

02 ประสบการณ์จากการทำงาน → การเรียนการสอน

ประสบการณ์จากการทำงาน → การเรียนการสอน

นำประสบการณ์ทางวิชาชีพมาปรับใช้เป็นเนื้อหารายวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ และเชื่อมโยงทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง

03 ประสบการณ์รายบุคคล → องค์ความรู้ร่วมของคณะ

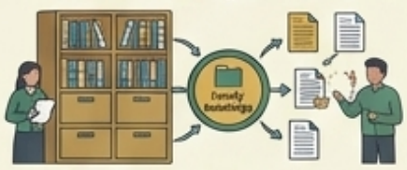

ประสบการณ์รายบุคคล → องค์ความรู้ร่วมของคณะ

รวบรวม แลกเปลี่ยน จัดระบบ และกลั่นกรองความรู้ให้เข้าถึง ถ่ายทอด และประยุกต์ใช้ร่วมกันได้

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ (BEST PRACTICES)

จากตื่นแอบ 8-steps KM ที่low & integrated process

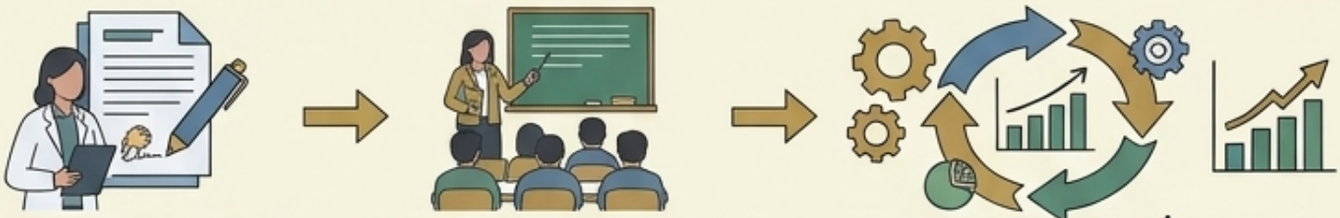

แนวทางด้านงานวิจัย

นำประสบการณ์และปัญหาจากการปฏิบัติงานจริงมาพัฒนาเป็นโจทย์และข้อเสนอโครงการวิจัย

แนวทางด้านการเรียนการสอน

นำประสบการณ์วิชาชีพบัญชีมาบูรณาการในเนื้อหาและกิจกรรมของรายวิชา

แนวทางด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Learning Loop)

จัดเวทีแลกเปลี่ยน ให้คำปรึกษา ติดตามผล สะท้อนผลและถอดบทเรียนเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง (KEY ACHIEVEMENTS & EVIDENCE)

ด้านผลงานวิจัย

เกิดข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุน (งบประมาณงานบูลฐาน FF ปี 2569) เรื่อง “การเสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรสู่เส้นทางนวัตกรรมเกษตรยั่งยืนในจังหวัดเชียงราย”

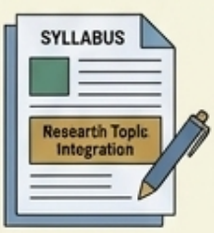

ด้านการเรียนการสอน

บูรณาการความรู้ลงในแผนบริหารการสอนรายวิชา AC 3902 การวิจัยเบื้องต้นทางการบัญชี

ด้านการประยุกต์ใช้ในบริบทจริง

เกิดกรณีศึกษาและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่การปฏิบัติงานจริงร่วมกับชุมชน

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย

เรื่อง การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยเพื่อนำไปสู่การตีพิมพ์และเผยแพร่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1. หลักการและเหตุผล (RATIONALE AND BACKGROUND)

- คณะวิทยาการจัดการมุ่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน

- บุคลากรสายสนับสนุนสามารถสร้างสรรค์ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

- จัดกระบวนการ KM รวบรวม แลกเปลี่ยน และสังเคราะห์ประสบการณ์ตรง

- พัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (R2R) ตั้งแต่ตั้งโจทย์ ดำเนินการวิจัย จนถึงตีพิมพ์เผยแพร่

2. วัตถุประสงค์ (OBJECTIVES)

รวบรวมและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R)

พัฒนาทักษะบุคลากรสายสนับสนุนให้ต่อยอดปัญหาหน้างานเป็นบทความวิจัย

สร้างวัฒนธรรมการวิจัยและการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องของคณะ

3. วิธีการดำเนินการ (6 ขั้นตอน KM)

1. กำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็น
วิเคราะห์นโยบาย ปัญหา และความต้องการ R2R

2. แสวงหาและรวบรวมความรู้
รวบรวมประสบการณ์ตรง คู่มือ และเกณฑ์วารสาร

3. แลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้
จัดประชุมกลุ่มย่อย เสวนา ถอดบทเรียนความสำเร็จ

4. จัดระบบและสกัดองค์ความรู้
วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดหมวดหมู่เป็น 'ขุมความรู้'

5. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้
ทดลองพัฒนางานประจำ ปันหัวข้อวิจัยและบทความ

6. ประเมินผลและพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี
และสรุปเป็น Best Practice

เป็นแนวปฏิบัติที่ดี
ติดตามผลผลิต ปรับปรุง และสรุปเป็น Best Practice

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการวิจัย

เรื่อง การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยเพื่อนำไปสู่การตีพิมพ์และเผยแพร่

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

4. องค์ความรู้ที่ได้รับ (KNOWLEDGE GAINED)

1) ค้นหาและกำหนดประเด็นวิจัยจากงานประจำ (วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดจากการปฏิบัติงานจริง)

2) พัฒนาโจทย์และคำถามวิจัย (กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อหา Research Gap)

3) ออกแบบและวางแผนการวิจัย (กำหนดประชากร/กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ และวิธีวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ)

4) จัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลจากงานประจำ (บันทึกข้อมูลครบถ้วน ตรวจสอบย้อนกลับได้

5) เขียนรายงานและพัฒนาเป็นบทความวิจัย (ปรับรูปแบบตามข้อกำหนดวารสาร อ้างอิงถูกต้องตามหลักวิชาการ)

7) เตรียมและส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ (ตรวจความครบถ้วนของต้นฉบับ ส่งผ่านระบบ และเตรียมปรับแก้ตามผู้ทรงคุณวุฒิ)

8) เรียนรู้จากประสบการณ์ผู้ปฏิบัติจริง (ถอดบทเรียนปัญหาและแนวทางแก้ไข เพื่อลดข้อผิดพลาดในการวิจัย)

5. แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้รับ (BEST PRACTICES - 9 ขั้นตอน R2R)

1. วิเคราะห์งานประจำ และค้นหาประเด็นปัญหา (Researcher
2. พัฒนาโจทย์และ กำหนดคำถามวิจัย (Mind-map concept)
3. ออกแบบการวิจัย และจัดทำข้อเสนอ โครงการ
4. ดำเนินการวิจัย และจัดเก็บข้อมูล อย่างเป็นระบบ
5. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย
6. พัฒนาผลการวิจัย เป็นบทความเพื่อตีพิมพ์
7. คัดเลือกวารสาร และดำเนินการส่ง บทความ
8. ปรับปรุงบทความ ตามข้อเสนอแนะ และติดตามผล
8. ปรับปรุงบทความ ตามข้อเสนอแนะ และติดตามผล
9. นำผลการวิจัยกลับมา พัฒนางานประจำและ ถ่ายทอดองค์ความรู้

3. ผลสำเร็จจากการนำไปใช้จริง (KEY ACHIEVEMENTS & IMPACT)

บุคลากรสายสนับสนุนสามารถพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยอย่างเป็นระบบ เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้และต่อยอดเป็นบทความวิชาการ

ไฮไลต์ผลงานเด่น

ยื่นขอรับทุนกองทุนสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อการพัฒนา มร.ชร. ปีงบประมาณ 2569 จำนวน 3 เรื่อง และได้รับทุนสนับสนุน 2 เรื่อง:

1) นางสุรวีร์ ขัยชนะ: เรื่อง "การพัฒนาระบบฐานข้อมูลฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษ คณะวิทยาการจัดการ มร.ชร."

2) นางสาวสุรีรัตน์ คงอุตส่าห์: เรื่อง "การพัฒนาโมเดลการบริหารคุณภาพคณะ (Faculty QA Model) ภายใต้เกณฑ์ AUN-QA"